

TSABISO YA MMUSO

KGORO YA TSA DIMENERALE LE MAATLA

No. R

23 April 2004

MINERALE LE TIRO 2002 YA KGODISO YA DITHUSA-GO-SOMA PETROLEAMO (Ekte Nomoro ya 28 ya 2002):

MELAWANA YA KGODISO YA DITHUSA-GO-SOMA KA MINERALE LE PETROLEAMO.

Tona ya Dimenerale le Maatla o rile ka fase ga karolo 107(1) ya Ekte, 2002 ya kgodišo ya Dithušagošoma ka Minerale le Petroleamo, (Ekte Nomoro ya 28 ya 2002), a baba a thušwa ke karolo ya 14 yeo e hlathollago Ekte/Tiro 1957 (Ekte No. 33 of 1957) a dira melawana ka shedulung.

SCHEDULU

PEAKANYO

TEMA YA 1

Hlogo e kopana
1. Dithhathollo

TEMA YA 2

MELAWANA YA LEAGO LE TIKOLOGO MABAPI LE MINERALE LE PETROLEAMO

KAROLO YA I: MOLAWANA WA MINERALE LE PETROLEAMO

2. Mekgwa wa go dira kgopelo le polane/morero
3. Therisano le batho ba ba ameagago ebile ba kgahlwa ke seo
4. Go dira kgopelo
5. Go dira kgopelo ya go ba le tokelo ya go ba mokopodi
6. Ditsela le maemo a tokelo ya bokopodi
7. Lenaneo la go šoma tša bokopodi
8. Ripoto go laetsa ka moo o gatelago pele ka tša bokopodi
9. Go dira/ngwala kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya bokopodi
10. Go dira kgopelo ya tokelo ya moepo
11. Lenaneo la go soma maeneng/moepo
12. Ditsela le maemo tša tokelo ya maene
13. Kgopelo ya go mpshafaletšwa tokelo ya maene
14. Kgopelo ya go fiwa tumelele ya go meane
15. Dipolo tša kgwedi-ka kgwedi ge o epa le go sepetsa phrosese dimenerale
16. Go dira kgopelo ya go fiwa tumelelo ya
17. Go dira kgopelo ya go mpshafaletšwa tumelelo ya go ba le selo mo go wena
18. Go dira kgopelo ya tumelelo ya go hlahloba
19. Ditsela le maeomo a go dumelelwa go hlahloba
20. Lenaneo la go šoma go hlahloba
21. Ripoto ya malebana le mešomo ya go hlahloba
22. Go fa tshedimošo mabapi le go hlahloba
23. Kgopelo ya go dumelelwa tšhomisano ya sethekniki
24. Mabaka le maemo a go dumelelwa tšhomisano ya sethekniki
25. Lenaneo la go šoma ga tšhomisano ya sethekniki
26. Ripoto ya malebana le mešomo ya tšhomisano ya sethekniki
27. Go fa tshedimošo mabapi le tšhomisano ya sethekniki
28. Go dira kgopelo ya tokelo ya tlhlomišo
29. Makaba le maemo a tokelo ya tlhlomišo
30. Lenaneo la go šoma ka tlhlomišo
31. Ripoto mabapi le tlhlomišo
32. Go fa tshedimošo mabapi le tlhlomišo
33. Go dira kgopelom ya go mpshafatša tokelo ya tlhlomišo
34. Kgopelo ya tokelo ya go tšweletša
35. Ditsela le maemo a tokelo ya go tšweletša
36. Lenaneo la go šoma go tšweletša
37. Go fa tshedimošo mabapi le go tšweletša
38. Go dira kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go tšweletša
39. Kgodišo ya moepo wa tikologo le dikomiti tša tikologo

KAROLO II: MAANO A TSA LEAGO LE MOSOMO

40. Kgopelo ya dithušo
41. Maikemišetšo a maano/polane ys tša leago le mošomo
42. Go iša polane ya tša leago le mošomo
43. Go amana ga polane ya tša leago le mošomo
44. Tokišo ya polane ya tša leago le mošomo
45. Go ripota polane ya tša leago le mošomo

46. Diteng tša polane ya tša leago le mošomo

KAROLO YA III: MELAWANA YA TIKOLOGO KGODISONG YA MINERALE, TLHOHLOMISONG YA PETROLEAMO LE TSWELETSONG

47. Go dira kgopelo ya dithušo
48. Diripoto tša tikologolo di kgobokanyetšwa go dira dikgopelo tša go hwetša tokelo ya meepo
49. Diteng tša ripoto ya morero/skoupu
50. Diteng tša ripoto ya go lekalekanye mathata a mo tikologong
51. Lenaneo la taolo ya tikologo
52. Polane/maano a go laola tikologo
53. Mekgwa ya go fiwa ditšelete
54. Tekanyetšo ya go fiwa ditšelete
55. Go lebelela le go laola kalenaneo ka moo mošomo wa tikologo o tšwelago pele ka gona
56. Melao ya go tswalela moepo/maene
57. Go dira kgopelo ya lengwalo la bohlatse la go tswalela moepo
58. Go dira kgopelo ya go iša dokoloto/melato ya tikologo go motho yoa kgonago
59. Boithutelo/Thuto ya motho yoo ke nyakago go mo rweša dikoloto le maikarabele tša tikologo
60. Ripoto ya kotsi ya tikologo
61. Maikemišetšo a go tswalela
62. Diteng tša maano a go tswalela

KAROLO YA IV: GO LAOLO TSHILAFALO LE GO BEA MELAO YA TAOLO YA MATLAKALA

63. Melao ya taolo ya tšhilafalo le matlakala
64. Go lebelela taolo ya maemo a moya wo o hlwekilego
65. Go thibela mello
66. Melao le taolo ya lešata
67. Go lebelela le go laola tšubutlo, tšhikinyo le letšhogo
68. Go laola meetse le go hlokomela gore a se tšhilafatšwe
69. Taolo ya go lahla ditšhila
70. Go laola tšhifatša mabu le go laola kgogolego
71. Hlwekišo ya lefelo
72. Diripana tša matlapa le tšhila ya mohuta woo
73. Go laola mašaledi a mokgobo wa diphahlo le dilo tše di beilwego

TEMA YA 3 DIAPHILI/KGOPELO YA THUSO

74. Go dira kgopelo ua thušo kgahlanona le sephetho sa go tšewa ke ba taolo

TEMA YA 4 MELAWANA KA KAKARETSO LE YEO E HLAKAHLAKANEGO

75. Tegelo ya go dira kgopelo ya tumelelo, setlankana sa gona, ditokelo le go kgopela thušo ya molao
76. Ditefelo tša go lebelela/kopola lefelo ge le na le dimineralo
77. Ditefelo tša go ba le maatla a go ba le selo seo

TEMA YA 5 DIEPEAKANYO TSA DIPHETOGO

78. Go dira kgopelo ya semolao go fiwa tokelo ya go lebelela dimeherale mo nageng ke le khale; bjale ka ge e le mo lenaneong la Tafola ya 1 Schedulung II ya Ekte ya diphetogo
79. Go dira kgopelo ya semolao yo fiwa tokelo ya meepo ke le moswari wa kgale; bjale ka ge e le mo lenaneong la Tafola ya 2 ya Schedulung II ya Ekte ya diphetogo
80. Kgopelo ya go dina diepeakanyo tša go fiwa go fetogela go tokelo ya OP26 le OP26 e lego lebaka la mengwaga ya go ba le maene moo, e le ya go hlohlomiša le go tšweletša petroleamo
81. Diforomo tša kenelwa/afidaviti
82. Ditefelo tša go dira diphetogo
83. Diforomo

ANNEXARA / HLOMAGANTSHO YA I

DIFOROMO TSA GO DIRA DIKGOPЕLO TSA DITUMELELO, DITOKELO LE GO BA MO LEFELONG, DI TLATSWE GO YA KA EKTE, 2002 YA KGODISO YA DITHUSA-GO-SOMA / DIRISOSO KA MINERALE LE PETROLEAMO

- Foromo A: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa tumelelo ya go kopola/nyakiša go ya ka Karolo/Sekšene 13 ya Ekte, 2002
- Foromo B: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa tokelo ya go kopola/nyakiša lefelo, go ya ka Karolo/Sekšene 16 ya Ekte, 2002
- Foromo C: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go kopola/nyakiša lefelo, go ya ka Karolo/Sekšene 18 ya Ekte, 2002
- Foromo D: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa tokelo ya meepo go ya ka Karolo/Sekšene 22 ya Ekte, 2002
- Foromo E: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya šoma ka meepo go ya ka Sekšene 24 ya Ekte, 2002
- Foromo F: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa setlankana sa go šoma ka meepo, go ya ka Sekšene 27(2) ya Ekte, 2002
- Foromo G: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa setlankana sa go ba le maatla a go ba mo lefelong leo ka molao go ya ka Sekšene 31 ya Ekte, 2002
- Foromo H: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa setlankana sa go mpshafatša maatla a go ba mo lefelong ka molao, go ya ka Sekšene 34 ya Ekte, 2002
- Foromo I: Ke foromo ya go dira kgopelo ya semmušo go fetola-molao wa kgale wa tokelo ya go nyakiša/go ba mokopodi go ya ka Tafola 1 ya Schedulu II ya Ekte, 2002 ya diphetogo
- Foromo J: Ke foromo ya go fetola molao wa kgale wa tokelo ya meepo, go ya ka Tafola 2 ya Schedulu II ya Ekte, 2002 ya diphetogo
- Foromo K: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fiwa setlankana sa go lebele la le go hlahloba, go ya ka Sekšene 74 ya Ekte, 2002
- Foromo L: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go ba le setlankana sa go dumelwelwa tšomišano ya sethekniki, go ya ka Sekšene 76 ya Ekte, 2002
- Foromo M: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go ba le tokelo ya go dira ditlhohlomišo go ya Sekšene 79 le go mpshafatšwa ga yona, le go ya Sekšene 81 ya Ekte, 2002
- Foromo N: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go ba le tokelo ya go tšwaletša go ya ka Sekšene 83 le go mpshafatšwa ga yona, go ya ka Sekšene 85 ya Ekte, 2002

ANNEXARA / HLOMAGANTSHO YA II

DITSHEPEDISO TSA MEHUTAHUTA

- Foromo O: Ke foromo ya go dira kgopelo ya go fa motho wa go ba le bokgoni dikoloto tše di lego gona le maikarabelo a naga, go ya ka Sekšene 43(2) ya Ekte, 2002
- Foromo P: Ke kgopelo ya go hwetša sethifikheit sa go tswalela, go ya ka Sekšene 43(3) ya Ekte, 2002
- Foromo Q: Foromo ye e swanetše go tlatšwa go ya ka molawana 46(b)(i)(aa) ya Polane ya Leago le Mošomo, go bega ripota tekanetšo levele ya palo le go rutega ga bašomedi
- Foromo R: Foromo ye e swanetše go tlatšwa go ya ka molawana 46(b)(i)(bb) ya Polane ya Leago le Mošomo, go bega palo ya dikgoba tša mešomo tše tshepedišo ya meepo e šitilwego go di tlatšo lebala la go feta dikgwedi tše 12
- Foromo S: Foromo ye e swanetše go tlatšwa go ya ka molawana 46(b)(v) ya Polane ya Leago le Mošomo, go bega dipalopalo tša go se hlaote thwalong go hireng batho
- Foromo T: Foromo ye e swanetše go tlatšwa go ya ka molawana 46(c)(vi) ya Polane ya Leago le Mošomo, go bega polane / maano a go tšwetša pele khwetšo le go e šomišetša HDSA
- Foromo U: Afidaviti / Kenelwa ya malebana le go tšwetša pele ditshepedišo tlhohlomišo go ya Shedulu 11: aetheme/hlogwana 4(2)(h)ya Ekte, 2002
- Foromo V: Afidaviti / Kenelwa ya malebana le go tšwetša pele ditshepedišo tša go tšweletša, go ya Shedulu 11: aetheme/hlogwana 5(2)(e)ya Ekte, 2002
- Foromo W: Afidaviti / Kenelwa ya malebana le go tšwetša pele tokelo ya molao wa kgale wa go ba mokopodi, go ya ka Shedulu 11: aetheme/hlogwana 6(2)(h)ya Ekte
- Foromo X: Afidaviti / Kenelwa ya malebana le go tšwetša pele tokelo ya meepo go ya Shedulu 11: aetheme/hlogwana 7(2)(d) ya Ekte

TEMA YA 1

HLOGO E KOPANA

Melawana ye e tla bitšwa gore ke Melawana ya Kgodišo ya Dithuša-go-šoma ka Minerale le Petroleamo

DITLHATHOLLO:

1. Ka Shedulung ye, lentšu le lengwe le le lengwe goba seka seo se filwego tlhalošo ka go Ekte, di tla ba le tlhalošo yeo ka ntle le ge kakanya ya seo se bolelwago se le ka tsela ye nngwe -

“sethifikheiti sa go tswalela” se ra gore sethifikheiti sa go tswalela seo se ntšhitšwego goba seo se filwego go ya ka Sekšere 43 ya Ekte;

“motho wa bokgoni” go ra gore motho yoo-

 - (i) E lego wa go swanelo dinyakwa go ya ka tsebo, bokgoni, mangwalo a maleba, le maitemogelo; le
 - (ii) O twaelane le se Ekte e bolelagu ka ga sona, le melawana yeo e tswalanago le seo; le
 - (iii) O hlahlilwe go lemoga bokgoni, goba gore bothata ke bofe gabotse-botse go tšweletšeng mošomo

“lekanyo ya seo se makatšang mo tikologong” se se ra gore tekanyo ka mo e akanywago mo go Sekšene 39(1) ya Ekte;

“foromo” e ra gore lengwalo/tokomane goba foromo ya stendete yeo e kgomaseditšwego le melawana bjalo ka Annexara I le II ;

“morekišetši/agente yeo e lebišitšwego”; se se ra gore morekišetši yoo a šupilwego goba a lebišitšwe ke tonu/ministara, go ya ka Sekšone 70 ya Ekte

“motho wa go ba le kgahlego le kamego” ke motho yoo ka thhago goba ka molao, goba a tswalana le batho bao ba tlogago ba lebane le go rata modiro wo o lego gona go bolelwaga ka ga ona ;

“masetlapelo a go iphihla a tikologo”; ke dikotsi goba masetlapelo a naga a go tla ka tlhago ka morago ga gore sethifikheiti sa go tswalela se filwe ;

“meetse ao a tšweleditšwego” ke meetse ao a tšweleditšwego le petroleamo ka fase ga mabu ge go hlohlomišwa, goba ka nako ya ditshepedišo tša go tšweletša; a arogantshwa le petroleamo ka maikešetšo a go a iša tikologong;

“masetlapelo a mašaledi a dilo tikologong” ke tshenyego.masetlapelo a a bonalago ka morago ga ge sethifikheiti sa go tswalelwaga se filwe

“Ekte” ke Tiro/Ekte ya Kgodišo ya Dithuša-go-šoma ka Minerale le Petroleamo Ekte, 2002 (Ekte Nomoro ya 28 ya 2002)

TEMA YA 2

MELAWANA YA LEAGO LE TIKOLOGO YA MINERALE LE PETROLEAME

KAROLO YA 1: MOLAO WA MINERALE LE PETROLEAMO

Mokgwa wa go dira kgopelo le polane

2. (1) Kgopelo ya go fiwa tumelelo ye nngwe le ye nngwe, tokelo goba lengwalo la tumelelo la go dirwa go ya ka Ekte le dirwa ka go romelaforomo ye e tladišwego ya maleba ka go Annexura 1 ka seatla goba ka poso ya go rejistarwa e libišitšwe go Menejara wa Rijene yoo lefase leo le lego tijeneng/tikologong ya gagwe, goba morekiši yo a lebantšitšwego; e romelwe atereseng ya maleba ye e laeditšwego mo foromong ya maleba

- (2) Kgopelo ye e akanywage mo go molawana-wa-ka-fase (1) e be moka le polane ya naga yeo e tswalanago le kgopelo, e sepedišane le maemo a a amogetšwego ka kakaretšo, e saenilwe e na le letšatši/deiti tša modirakopelo; e be le: –
- (a) Mokopanyi le spheroite Clarke 1880/Cape Datum, WGS84/WGS84, WGS94/Hartebeesthoek94) wa naga yeo kgopelo e tswalanago nayo;
 - (b) nthla ya leboa;
 - (c) sekala/seeloeo polane e thaletšwego sona
 - (d) lefelo, ge go kgonega, leina le nomoro ya naga ye kgopelo e lebišitšwego go lona;
 - (e) botelele/sebaka sa naga sa ga amana le kgopelo;
 - (f) mellwane ya naga ya go amana le kgopelo;
 - (g) sebopego sa bokagodimo le bokgoba tokelo ya go laola dilo tša mongwe ge e le gona; le
 - (h) tlhalošo ya naga ka botlalo e le ya go amana le kgopelo.
- (3) Ge re etla mo lebakeng la go dira kgopelo ya go hwetsa setlankana sa go dumelwelwa meepo go, ya ka Sekšene 27 ya Ekte, mokgopedo a ka lebalelwya go fa dinyakwa tša mo go molawana wa fase (2)(a) le (2)(h) godimo ga go dira kgopelo yeo.

Go rerišana le batho ba ba kgahlwago le go amega

3. (1) Molaodi wa tikelogo goba morekiši wa go kgethwa ge eba go bjalo, a tsebje ka go tsebišwa gore kgopelo ye e akanyawago mo molawaneng wa 2, o amogetšwe go ya ka naga goba mošola ge eba go bjalo.
- (2) Tsebišo ye e bolelwago molawaneng wa fase (1) e bewe borotong/letlapakgolong la ditsebišo kantotong ya Molaodi wa Tikologo gobo morekiši yo a kgethilwego ge a le gona, a bile a hwetšagala.
- (3) Go tlaleletša tsebišo ye ya molawana wa fase wa(1), Molaodi wa Tikologo goba morekiši wa go kgethwa, ge go le bjalo, a tsebiše kgopelo ka mongwe wa mekgwa ye :-
- (a) e gatišwe ka go Gazete ya Tikologo ya maleba;
 - (b) e tsebišwe la Tshekong ya Magistrata wa Selete sa naga yeo; goba
 - (c) e tsebišwe mo kuranteng ya moo goba ya setšhaba yeo e hwetšagalago; goba mošola moo e amanago le badudi.
- (4) Kgatiš, tsebišo goba phatlalatšo kuranteng yeo e bolelwago molawaneng wa fase wa (3) e swanetše go ba le:-
- (a) taletšo go maloko a setšhaba goba a tikologo go tliša ditshwaetšo go di ngwala, pele ga letšatši le le filwego kgatišong goba ka lona. E se be matšatši a 30 a pele go tloga letšatšina la kgatiso, tsebišo le atvete;
 - (b) Leina le bong bja semmušo bja motho wa go romelwa ditshwaetšo/khomentse le romelwe goba le tlišwe; le
 - (c)
 - (i) mošomo, aterese ya poso le ya mmila ge di le gona le aterese ya poso ya elektroniki;
 - (ii) nomoro ya mogala ya mošomong; le
 - (iii) nomoro ya fasimeile ge e le gona, e be ya motho yo a akantšwego temaneng ya (b).

Go dira kgopelo ya go hwetša tumelela ya hlahloba

4. (1) Kgopelo ya go hwetša tumelelo ya go hlahloba go ya ka Sekšene 13 ya Ekte e swanetše go tlatšwa ka botlalo mo go Foromo A ya go ba ka go Annexura 1, e be le -
- (a) dithhalošišo tša botlalo tša mokgopedi;
 - (b) ge le khamphane goba koropasi ye e tswaletšwego, go be le mangwalo a go laetša gore mokgopedo o hweditše molao wa maleba go dira kgopelo maemong a go emela khamphane goba koropasi ye e tswaletšwego, ge eba go bjalo;
 - (c) polane, go ya ka moo e akantšwego molawaneng wa 2 (2);
 - (d) tlhaloso ya naga ka moo e ngwadišitšwego, ebile e tswalana le kgopelo, e laetša leina goba maina a polasa;
 - (e) taetšo ya lengwalo ya makgopedi wa go ba le tšhelete goba go ka ba le yona, ya akaretša eupša e sa fokotse tše di latelaga;
 - (i) Tekanyetšo ye e amogetšwego go šoma ya go tlhahloba;
 - (ii) Ditumelelo tša dikadimo tše di dirilwego go šoma ditlhahlobo tše di akantšwego:
 - (iii) Maikemišetšo a khamphane go neana ka tšhelete ye e nyakegago go šoma tlhahlobo ye e nyakegago: le
 - (iv) Metšene mengwe le mengwe goba peakanyo ya mešomo/skimi yeo e fago tšhelete go dira ditlhahlobo tše di akantšwego;
 - (f) lengwalo la go laetša gore mokgopedi o na le bokgoni bja go šoma ka metšene, goba o na le yona go laola le go dira ditlhahlobo tše di akantšwego go ya ka lenaneo la go šoma ditlhahlobo;
 - (g) lenaneo la go šoma ditlhahlogo lebaka le le akabtšwego go šoma ditlhahlobo; le
 - (h) kakanyo ya ditshenyegelo malebana le go šoma ditlhahlobo tše di akantšwego.
- (2) Kgopelo e tsentšhwe le tšhelete ya go dira kgopelo; e lego yeo e laeditšwego ka molawaneng wa 75(1)(a).

Kgopelo ya go ba le tokelo ya go ba motlhahlobi

5. (1) Kgopelo ya go ba le bokelo ya botlhahlobi go ya ka Sekšene 16 ya Ekte, e swanetše go tlatšwa ka botlalo mo go Foromo B ya go ba ka go Annexura 1; e be le-
- (a) dithhalošišo ka botlalo tša mokgopedi;
 - (b) ge e ba ke khamphane goba khophoreišene ya go tswalelw, go be le tokomane ya go paka gore mokgopedi o dumelitše ke molao go dira kgopelo maemong a go emela khamphane goba koropasi ye e tswaletšwego, ge eba go ka tsela yeo;
 - (c) polane. Go ya ka mo akantšwego ka gona molawaneng wa 2(2) wa go amana le kgopelo;
 - (d) tlhaloso ya naga ye e ngwadišitšwego, e amana le kgopelo, e laetša leina la naga le di le kai moo e ngwathagantshi tlšwego ka gona;
 - (e) taetšo ya minerale goba diminerale tšdi nyakelwago tokelo ya go ba mokopodi/mohlahlobi.
 - (f) lebaka/yeo pherioti tokelo ya go tlhahloba le nyakelwalo lona;

- (g) lenaneo la mošomo wa go tlhahloba bjale ka ge o akanywa mo molawaneng wa 7 go tsentšhwa kakanya ya ditshenyegelo tša ngwaga tša kgato ye nngwe le ye nngwe ya mošomo wa go tlhahloba;
 - (h) lengwalo la go laetša gore mokgopedo o na le bokgoni bja go šoma ka metšhene goba go ba le yona go -
 - (i) laola le go šoma bothlahlobi bjo bo akantšwego go ya ka lenaneo la mošomo wa bothlahlobi ; le
 - (ii) go fokotša, go laola le go tsošološ a masetlapelo ao a lebanego le tikologo:
 - (iii) dumelana le Ekte 1996 (Ekte Nomoro ya 29 ya 1996 ya go thuša ka Maphele a mabotse le Polokego Meepong.
 - (i) go hlatholla ka moo mokgopedi a kgonago go šomiša metšhene; a tla e laetšago ka gona ka go šomiša bokgoni bja ya ka gore, dikontraka le banerišani go šoma bothlahlobi bjo bo akantšwego.
 - (j) go be le mangwalo a bopaki bja go laetša tekanyetšo ya tšhelete yeo mokgopedi a kgonago go ba le yona goba go ka e fihlelela, yeo go tsentšhwago eupša e sa fokotše tše di latelago:
 - (i) ditumelano tša dikadimo tšeodikadimo tšeodirilwego go šoma bokopodi bjoo bo akantšwego;
 - (ii) maikemišetšo a khamphane go fana ka tšhelete ye e nyakelwago go šoma bothlahlobi bjo bo akantšwego; le
 - (iii) mwšhene ye mengwe le ye mengwe goba peakanyo yeo e ka bago e dinetšwe go lefela mošomo wa bothlahlobi wo o akantšwego;
 - (k) lenaneo la ditokelo tše di lego gona le ditlankana tša tumelelo tša mokgopedi; di kgobokantšhwe fometeng, e laetše tikologo, le leina la lefelo moo naga e lego; gona, tokelo ye e lego gona goba nomoro ya tumelelo ya minerale o monogwe le o mongwe;
 - (l) khophi ye e nago le bohlatse goba dikhophi tša go dumelelwa go ba le selo/thaetlele diti ge e le gona, e be malebana le naga yeo e amanago le kgopelo ye e dirilwego; le
 - (m) tšhupetšo ye nngwe le ye nngwe goba tshedimošo ye e ka oketšego, tnangwalo go Ministara/Tona a ka a kgopelago malebana le tshedimošo ye e filwego go ya ka ditemana tše (a) go fihla ka (l).
- (2) Kgopelo e bewe goba e tsentšhe le tšhelete ya kgopelo yeo e laeditšwego mo go molawanena wa 75 (1)(b).

Mabaka le maemo a tokelo ya go tlhahloba

6. Mabaka le maemo a tokelo ya go tlhohloba a go dumelwlwa, a tla dumelelwa ke Ministara.

Lenaneo la mošomo wa go tlhahloba.

7. (1) Lenaneo la mošomo wa go tlhahloba le be le: -
- (a) ditlhalošiši ka moka tša mokgopedi;
 - (b) polane yeo e akantšwego mo molawaneng wa 2(2) ya go laetši naga yeo kgopelo e lebišitšego;
 - (c) tlhalošo ya naga yeo e ngwadišitšwego, e lebane le kgopelo, e laetša leina la naga le dikarolwana tša yona;
 - (d) minerale goba diminerale tšeodibeletšwego;
 - (e) tlhalošo ya sebopego sa naga, go bile go na le sethalwa sa mmepe;
 - (f) tlhalošo ka mo dithuša-go-šoma ka minerale, le kabu ya tšona mo tikolegong ya go tlhohlomiša e tla laetšwago ka gona ka -
 - (i) mošomo wa go tlhahloba o tla dirwa;

- (ii) go lekola dikhemikhale tš naga go tla dirwa; le
 - (iii) go lekola seppego sa naga go tla diragatšwa
 - (g) go tlhaloša mokgwa goba mekgwa ya go tlhahloba yeo a ya go go šomišwa go swana le -
 - (i) go epolla ga go se swane, moepelo, go dira melete le go bora go go ka dirwago;
 - (ii) mekgobo ya ditaetšwa le diteko tše di yago go dirwa; le
 - (iii) mekgwana-kgwana ya go tlhahloba ye e ka šomišwago;
 - (h) Mešomo ka moka ye e lokišeditšwego go tlhahlobo, e dirwe ka dikgato-kgato gape go be le sešupo sa nako yeo e beetšwego go fetšwa ka yona.
 - (i) tshedimošo ka bottalo ya metšhene ya go šomišwa, mokgwa goba mekgwa ye e yago go somišetšwa go tlhahloba, le nako ya go dira kgato e nngwe le e nngwe ya mošomo wo o akantšwego wa go tlhahloba/kopola;
 - (j) bopaki bja mangwalo ka bottalo a -
 - (i) bokgoni bja go šomiša metšhene bja mokgopedo, goba go ba le yona go šoma modira wo o akantšwego wa go popona; le
 - (ii) bopaki bja mangwalo le takanyetšo ya tšelete yeo mokgopedi a kgonago go ba le yona goba go e fihlelala, yeo e tsentšwa eupša e sa fokotše tše di latelago.
 - (aa) Ditumelelo tša dikadimo tše di diretšwego go šoma bokopodi bjo bo akantšwego;
 - (bb) maikemišetšo a khamphane go neana ka tšelete ye e nyakegago go šoma modiro wa bokopodi wo o akantšwego; le
 - (cc) metšhene mengwe le mengwe, goba peakanyo ya mešomo/skimi, seo se fago tšelete go dira mošomo wa bokopodi woo o akantšwego;
 - (k) ditekanyetšo tša gore ditshenyegelo tše di yago go ba gona tša kgato ye nngwe le ye nngwe ya mošomo wa bokopodi wo o akantšwego ke bokae; ditshenyegelo di swanetše go abagantšhwa bjale :-
 - (i) ditshenyegelo tša bokopodi bja go lebanya;
 - (ii) ditshenyegelo tša mošomo;
 - (iii) ditshenyegelo tša go lebana le go tsošološ le go laola masetlapelo a tikologo; le
 - (iv) ditshenyegelothwi tše dingwe le tše dingwe; le
 - (m) go ikemišetša go dira mošomo go saenelwa ke mokgopedi, go latela ditšhisinyo tše lenaneo la mošomo wa go kopola di lego ka gona.
- (2) Lenaneo la go šoma bokopodi le go bolelwago ka ga lona mo go molawana wa ka fase wa (1) le tla ba karolo ya tokelo ya go kopola ge tokelo yeo e filwe.

Ripoto ya malebana le go tšwela pelo ga go kopola

8. (1) Dikgwedi tše 12 tše dingwe le tše dingwe go tloga letšatši leo tokelo ya bokopodi e filwego ka lona, goba nakong ya tokelo ya bokopodi ge nako ya bokopodi e le ka fase ga dikgwedi tše 12, moswari wa tokelo ya bokopodi a tliše magareng ga matšstši a 30 a go fela ga lebaka leo; diripoto tša tšwelopele ka moo di akantšwego mo go Sekšene 21(1)(b) ya Ekte, di išwe go Molaodi wa Tikologo malebana le mošomo wa bokopodi.
- (2) Ka moo ripoto ya pele e akantšwego ka gona mo molawaneng wa fase wa (1), e swanetše go ba le tše di latelago:
 - (a) Ditaba ka bottalo tša mešomo ye e dirilwego ka nako ya ge go ripotiwa;
 - (b) Polane ya bokagodimo e sepelelana le polane ye e akantšwego mo molawaneng wa 2(2) wa tikologo ye e kopolwago, lefelo, go katologa ga lefelo le boteng bja meleta ka moka ya go epša, meepelo goba mafelo ka moka a a epollotšwego;

- (c) Saentshe ya matlapa, diteng tša minerale le kabu ya minerale yeo e laetšwago mo dipetseng, meepong;
 - (d) diripoto tše dingwe le tše dingwe ka ga sebopego sa maswika le tša ka mabung le tše di ka dirwago pele di feditšwe ka ga minerale goba minerale wo o hweditšwego ge go epša meepo, petse goba pelelo/taodišo ye e akareditšwego e kopana ya dipelo.
 - (e) ditshenyegelo tše go tlogago go tsenwe go tšona malebana le tikologo ye e kopolwago le gore di akantswe motheong ofe;
 - (f) ditaba ka bottalo malebana le go šoma le go polane ye e amoge-tšwego taolong ya tikologo;
 - (g) ditshepedišo tša go kopola tše di tla dirwago nakong ye e tlago ya go ripota go ya ka lenaneo la go šoma go kopola;
 - (h) Tshedimošo ye nngwe le ye nngwe ya maleba ya go hwetšwa ke moswari wa tokelo ya go kopola malebana le go šoma ka go kopola; le
 - (i) Tshedimošo ye nngwe le ye nngwe ye e ka tlaleletšago ka ga ditshepedošo tša go kopola, tša go kgopelwa ke Ministara.
- (3) Ge eba go šomišwa mekgwa ye mengwe ya go kopola ka ntle le ya dipetse, meepo; go nyakega tshedimošo ye e latelago ka gare ga ripoto ya ditšwetšo pele:-
- (a) Ditaba ka bottalo tša go lekola seemo sa maswika a naga seo se dirilwego, go tsentšhwa -
 - (i) dipolane tša go fofa goba dipolane tša mo fase tše di laetšago methalo ka moka ya go fofa goba methalo ye e fapanego.
 - (ii) tshedimošo ye nngwe le ye nngwe ye e ngwadilwego goba sengwalo sa dipalo tše di kgobokeditšwego ka nako ya ditekolo.
 - (b) Ditaba ka bottalo tša ge go dirwa ditekolo tša dikhemikhale tša naga, go sa lebalwe -
 - (i) dipolane tša mo fase tše go laetša dintilha ka moka tša go šupetša,
 - (ii) ditaba ka bottalo ka ga ditlhophollo ka moka tše di dirilwego mo ditšhupetšong tše; le
 - (iii) dipolo tša go hlophollwa ka bottalo tša ditšhupetšo tše; le
 - (c) dipolo ka moka tša dunyakišišo tše dingwe le tše dingwe, goba diteko tše di dirilwego, go tsentšhwa mafelo a ditšhupetšo tše dingwe le tše dingwe le tše ntši tše di kgobokeditšwego, go tsentšhwa, ge di le gona -
 - (i) ditlhalošo tša go betla matlapa ka dikarolo tše tshese;
 - (ii) tshedimošo ka bottalo le dipolo tše di tlhophollotšwego tše go akanya mengwaga efe goba efe;
 - (iii) dipolo ka bottalo tša dithoto tše di lego gona tša go akanya;
 - (iv) dipolo ka bottalo tša go tlhopholla dikhemikhale go go dirilwego;
 - (v) dipolo ka bottalo tša dunyakišišo tše dingwe le tše dingwe tša dikgogolwa ke meetse; le
 - (vi) dipole ka bottalo tša diteko tše dingwe le tše dingwe goba ditshepedišo tše di dirilwego.
- (4) Dikhophi tše di nago le bopaki tša mebepe ya maswika a lefase, goba dipolane tše di tšweleditšwego hakong ya bokopodi bja bo akantswego di tsentšhwe ka gare ga ripote ya tšwetšo pele.
- (5) Moswari wa tokelo ya go kopola a fe Molaodi wa Setereke wa maleba lenaneo la tshedimošo ka ga meepo ye e tswetšwego ka nako ya lenaneo la go bora.
- (6) Moswari yo a akanywago mo go molawana tva fase wa (5), a be le lengwalo la tumelelo go tšwa go Molaodi wa Setereke go ka fetšiša dikgogolwa tša ka gare ga meepa.

Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go popona

9. (1) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go popona go ya ka Sekšene 18(1) ya Ekte e

swanetše go tlatšwa mo foromong C ya go ba ka go Annexura I, e sepedišane le tshe di mošo ye e nyakegago ka moo.

Act must be completed in the form of Form C contained in Annexure I, and must be accompanied by the information requested therein.

- (2) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go popona e be le tšhelete ya go kgopela yeo e laetšwago molawaneng wa 75 (1)(b).

Kgopelo ya go ba le tokelo ya meepo

10. (1) Kgopelo ya go ba le tokelo ya meepo go ya ka Sekšene 22(1) ya Ekte e tlatšwe ka go Foromong D ye e lego ka go Annexura 1, gape e be le-
- (a) dithhalošišo ka botlalo tša mokgopedi;
 - (b) ge eba ke khamphane goba korporasi ye e tswaletšwego, mangwalo a go paka gore mokgopedi o filwe tokelo ke molao go dira kgopelo legatong la go rrmla khamphane, goba korporasi ye e tswaletšwego ge eba go bjalo;
 - (c) polane ye e akantšwego mo molawaneng wa 2(2) go laetša naga le lefelo la moepa woo kgopelo e tswalanago le ona;
 - (d) minerale goba dimenerale tše di kgopeletšwego tokelo;
 - (e) lebaka/pherioto yeo e tokelo e e nyakelwago;
 - (f) lenaneo la mošomo wa meepo go ya ka mo le akantšwego ka molawaneng wa 11;
 - (g) polane ya leago le mošomo ka mo e akantšwego ka molawaneng wa 46;
 - (h) bopaki ka botlalo bja lengwalo bja go laetša gore mokgopedi o kgora go šomiša metšhene goba o na le yona go diro mešomo ya meepo, fo fokotša le go tsišološa masetlapelo ao a lego mo tikologong;
 - (i) lengwalo la bopaki go laetša gore mokgopedi o na le bokgoni bja go latela dithušo malebana le Maphelo le Polokego Meepong, Ekte, 1996 (Ekte Nomoro 29 ya 1996);
 - (j) tlhalošo ya ka moo mokgopedi wa go kgona go šoma ka metšhene bo tla dirwago ka gona a šomiša bokgoni ka bja ka gae, dikontraka le barerišani mošomong wa meepo ye e akantšwego;
 - (k) tekamyetšo le mangwalo a go paka gore mokgopedi e kgona go ba tšhelete, goba go e fihlelela, yeo go ka bago le, eupša e sa tlogele tše di latelago:
 - (i) Ditumelelo tša dikadimo tša di dirilwego go šoma meepo ye e akantšwego;
 - (ii) sephetho sa khamphane go fana ka tšhelete ye e nyakegago go šome meepo ye e akantšwego; le
 - (iii) metšhene ye mengwe le ye mengwe goba peakanyo ye e thušago ka ditšhelete tše di nyakegago go šoma meepo ye e akantšwego.
 - (l) lenaneo la ditokelo tše di lego gona, goba lona le ditokelo go ya ka mo go lego ka gona mo go mokgopedi, di beakantšhwe ka mokgwa wa maleba; di laetše lefelo/tikologo, leina la naga le tokelo ye e lego gona goba nomoro ya setlankana sa tumelelo ya minerale o mongwe le o mongwe ka gare ga Repablik : le
 - (m) khophi ye e tlhatsetšwego, goba dikhophi, tša go ba le tokelo ya selo goba dilo ge eba go bjalo; malebana le naga ye e amanago le kgopelo; le
 - (n) tshedimošo ye e ka šupetšwago le ye e ka oketšago, goba mangwalo ao Ministara a ka a nyakago a sepelelana le tshedimošo ye e tlišitšwego ka fase ga ditemana tše (a) go ise go (m).

- (2) Kgopelo ya go ba le tokelo ya meepo e tlišwe le tšelete ya go dira kgopelo ye e laeditšwego ka molawaneng wa 75(1)(c).

Lenaneo la mošomo wa meepo

11. (1) Lenaneo la mošomo wa meepo le be le -
- (a) dithalošišo tša mokgopedi ka bottalo;
 - (b) polane ye e akantšwego molawaneng wa 2(2) ya go laetša naga le lefelo la maene leo le amanago le kgopelo;
 - (c) tlhalošo ya naga ye e ngwadiši tšwego goba tikologo ya go amana le kgopelo;
 - (d) ditaba ka bottalo ka ga minerale wo o šupilwego, go ya ka mohuta wa ona goba diminerale tše di ka epšago. Gore di go kae, ke tše kaakang naga ya moo e bjang, di na le eng le go abja ga tšong;
 - (e) ditaba ka bottalo tša go rekiša, bareki ba nyaka eng le theko ya minerale ye e bolewago;
 - (f) ditaba ka bottalo malebana le dinako tša di filwego le peakanyo ya dinako tša dikgato tša go diragatša mošomo wa meepo ye e akantšwego, le go lebelela ka mokgwa wa bohlale nako ye e nyakegogo go epa, minerale wo o lego moo;
 - (g) polane ya go thuša ka tšelete yeo e swanetšego go ba le:-
 - (i) ditaba ka bottalo le theko ya metšhene ya meepo, bohlale meepong le tshepelo ya tšweletšo tša malebana le go šoma meepo ye e akantšwego;
 - (ii) ditaba ka bottalo le theko ya ditshepedišo tša botsebi go ntšheng le go lokiša maemo a minerale goba diminerale gore di sepelelane le dinyakwa tša bareki;
 - (iii) ditaba ka bottalo le tlefelo ya bokgoni bja go ba le tsebo, bokgoni-kgoni le go nyakega ga bašomi bao ba amanago le go šoma meepo ye e akantšwego;
 - (iv) ditaba ka bottalo le tefelo ya dinyakwa tša go laola go ya ka Ekte le mola o mongwe wa go amana le wo, di malebana le go šoma ka meepo go go lebantšhitšwego;
 - (v) ditaba ka bottalo tše di amanago le tshenyegelo ye e lebilwego, tšelete ya tshenyegelo ya dinyakwa le motšhelo wo o letešwego o lebane le ao šona moepo wo o lebantšhitšwego;
 - (vi) kaknyo ka bottalo ya tšelete-khetše ye e tsenago le mohola, re ntšha tefelo ya go šoma meepo mo go akantšwego; kaknyo e tloge e laetša ka moo ditefelo tša go malebana le go laola di tla amogelwago ka gona;
 - (vii) ditaba ka bottalo malebana le dithuša-go-šoma tša mokgopedi goba mekgwana-kgwana ya metšhene yeo e akantšwego go lefelela mošomo wo ow akantšwego wa meepo, le ditaba ka bottalo tša masetlapelo ao a ka tlišwago ke go dira dipeakanyša go lefela ka tšelete ya khetše yeo e gopoletswego;
 - (viii) go se lebale go fa ba go dira ka tša peakanyo ya leago le bašomedi.
 - (h) go ithaopa go dira go saenelwe ke mokgopedi, gore a latele dikgopelo go ya ka moo lenaneo la go šoma dimaeneng le beilwego ka gona.
- (2) Lenaneo la go šoma meepo le le akantšwego ka go molawana wa fase (1) le tla dira karolo ya tokelo ya meepo moo tokelo ya mohuta woo e filwego.

Mabaka le maemo a tokelo ya meepo

12. Mabaka le maemo a tokelo ya meepo ao a dumelšwego a tla amogelwa ke Ministara.

Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya meepo

13. (1) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya meepo go ya ka Sekšene 24(1) ya Ekte, e swanetše go tlatswa Foromong ya E ye e lego ka go Annexura I, e sepedišane le tshedimošo ye e kgopelwago ka moo.
- (2) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya meepo e swanetše go tsentšhwa le tšhelete ya go dira kgopelo ka moo e laeditšwego molawaneng wa 75(1)(c).

Kgopelo ya go fiwa tokelo ya meepo

14. (1) Kgopelo ya go fiwa ya meepo go ya ka Sekšene 27 ya Ekte, e swanetše go tlatswa ka Foromong ya F ye e lego ka go Annexura 1, e be gape le tshedimošo ye e kgopelwago ka moo.
- (2) Kgopelo ya go fiwa tokelo ya meepo a tsentshwe le tšhelete ya go dira kgopelo ye e laetšwago ka molawaneng wa 75(1)(d).

Di-rithene/digomiswa tša kgwedi-ka-kgwedi malebana le meepo goba go sepetsa dimemenrale

15. Di-rithene/Digomišwa tša kgwedi-ka-kgwedi go ya ka Sekšene 28 (2)(a) ya Ekte, di fihelele Molaodi-ka-Kakaretšo/Daerekta Jeneralta pele ga letšatši la bo lesometlano la kgwedi go latela kgwedi ye di ri ripotilweng ka yona; gona di romelwe pele go ya ka mo diforomo tša go romelwa ke Kgoro do lego ka gona.

Kgopelo ya tumelelo ya go swara selo ka molao

16. (1) Kgopelo ya tumelelo ya go swara selo ka molao go ya ka Sekšene 31(1) ya Ekete, e swanetše go tlatswa Foromong ya G ya go ba ka Annexura 1, gape e sepedišane le tshedimošo ye e kgopelwago ka moo.
- (2) Kgopelo ya tumelelo ya go swara selo ka molao e swanetše go tsentšhua le tšhelete ya kgopelo ye e laetšwago ka molawaneng wa 75(1)(e).

Kgopelo ya go mpshafatša tumelelo ya go swara selo ka molao

17. (1) Kgopelo ya go mpshafatša tumelelo ya go swara selo ka molao go ya ka Sekšene 34(1) ya Ekte, e swanetše go tlatswa Foromong ya H ya go ba ka Annexureng I.
- (2) Kgopelo ya go mpshafatša tumelelo ya go swara selo ka molao e swanetše go tsentšhwa le tšhelete ya kgopelo ye e laetšwago ka molawaneng wa 75(1)(e).

Kgopelo ya tumelelo ya go tlhahloba

18. (1) Kgopelo ya tumelelo ya go tlhahloba go ya ka Sekšene 74 ya Ekte, e swanetše go tlatswa Foromong ya K ya go ba ka go Annexura 1, gape e tsentšhwe ofising ya agente/morekiši yo a lebantšhitšwego.
office of the designated agency.
- (2) Kgopelo ye go akantšwego ka yona ka molawaneng wa fase wa 1 e be le -
- (a) dithhalošišo tša mekgopedi ka botlalo;
 - (b) ge eba ke khamphane goba khamphane ye e yswaletšwego, bopaki bja lengwalo la go laetša gore mokgopedi o hweditše tumelelo ya molao go dira kgopelo legatong la khamphane goba koporasi ye e tswaletšwego, ge eba go bjalo;
 - (c) polane ye e akantšwego ka molawaneng wa 2(2), e laetša naga ye e amanago le kgopelo;
 - (d) tlhalošo ya lefelo ye e ngwadišitšwego/ rejistarilwego yeo kgopelo e amanago le yona;
 - (e) polelo ye e kwagalago ya hlohleletšo ya botsebi;
 - (f) blebaka/pherioto yeo tumelelo e e nyakeleago;

- (g) lenaneo la mošomo wa go tlhahloba le le akantšwego ka molawaneng wa 20, le na le ditshenyegelo tše di akantšwego ka nako mešomo ya go tlhahloba;
 - (h) bohlatse bja lengwalo la go laetša gore mokgopedi o na le bokgoni bja go dira dilo ka matsetseleko, goba go fihlelala seo go kgontšha mokgopedi go dira dinyakiššo tša ditlhahlobo tše di akantšwego le go fokotsa a tsošološa masetlapelo a tikologo yeo go lebišitšwego go yona;
 - (i) tlhaloso ya ka moo mokgopedi a bla fago bokgoni bja setegniki ka gona a le ka gae, ka dikontraka le barerišani ka ga ditekolo tša ditlhohlomišo tše di akantšwego;
 - (j) tebanyetšo/bajele le lengwalo la go hlatsela a gore mokgopedi o kgona go ba le tšelete goba go ka e fihlelala, go ka tsentšhwa, eupša go sa fokotšwe tše di latelago:
 - (i) Ditumelelo tša kgopelo ye e tsenetšwego go lekola tlhahlobo ye e akantšwego;
 - (ii) sephetho sa khamphane go fana ka tšelete ye e nyakelwago go dira ditekolo tša ditlhohlomišo tše diakantšwego; le
 - (iii) mokgwa o mongwe le o mongwe goba dipeakanyo tše di ka fanago ka tšelete ya go dira ditekolo tša ditlhohlomišo tše di akantšwego.
 - (k) lenaneo la ditokelo le ditumelelo tše di lego gona, di swerwe ke mokgopedi, di tlatšwe mo fometeng ya tafola yeo e laetšago leina la lefelo leo, lefelo, goba lefelo la mašola wa mawatle, le tokelo ye e lego gona goba nomoro ya lengwalo la tumelelo ya go tlhohlomiša le go tšweletša petroleamo;
 - (l) lengwalo le le hlatsetšwego goba dikhophi tša thaetlele-dit goba dititsi ge di le gona, tša malebana le naga yeo kgopelo e e diretšwego.
 - (m) tshedimošo ye nngwe le ye nngwe goba mangwalo ao Ministara a ka a nyakago malebana tshedimošo ye e nyakegago ka fase ga ditemana tše (a) go fihla go (k).
- (3) Kgopelo e tsentšhwe le tšelete ya go dira kgopelo yeo e šupeditšwego ka molawaneng wa 75(2)(a).

Mabaka le maemo a tumelelo ya botlhahlobi

19. Mabaka le maemo a tumelelo ya botlhahlobi ao a dumelitšwego a tla dumelitšwego ke Ministara.

Lenaneo la mošomo wa botlhahlobi

- 20.**
 - (1) Renaneo la mošomo wa botlhahlobi le swanetše go ba le -
 - (a) tlhalošo ya minerale goba dimenerale tše mošomo wa botlhahlobi di tla direlwagoa ona;
 - (b) methalo ya go laetša sebopego sa naga, dikhemikhale le mošomo o mongwe wo o swanetšego go dirwa.
 - (c) tshedimošo ya dilo tša matsetseleko go laetšwa mokgwa goba mekgwa ka botlalo ye e tla šomišwago lenaneong la botlhahlobi leo akantšwego;
 - (d) kakanyo ya ditshenyegelo tše di ya go go dirwa gape tše di swanetšego tsentša ditefelo tša malebana le tsošološa le taolo ya masetlapelo a tikologo; le
 - (e) lenaneo la go bapatša le go rekiša tshedimošo le maemo a go amana le le seo, lona le tla kgaoletšwa go fihla lebaka la mengwaga e 10.
 - (2) Lenaneo la go šoma botlhahlobi go ya ka molawana wa fase wa (1) le tla bopa karolo ya tumelelo ya go tlhahloba moo tumelelo e filwego.

Ripoto ya malebana le mešomo ya botlhahlobi

21. (1) Moswari wa tumelelo ya botlhahlobi o swanetše go tlša diripoto tša tšwelo pele go morekišetši yo a akanywago.
- (2) Ripoto ya tšwelo pele go ya ka molawana wa fase (1) e swanetše go romelwa dikgwedi tše 12 go tloga ka letšatši la go fiwa tumelelo ya botlhahlobi, goba mafelelong a nako ya tumelelo ya botlhahlobi ge nako ya mešomo ya botlhahlobi e le ka fase ga dikgwedi tše 12.

Go fa tshedimošo malebana le botlhahlobi

22. Moswari wa tumelelo ya botlhahlobi o swanetše go fa morekišetši yo a akantšwego dikhophi tsš bothata tša tshedimošo ka moka, diripoto le ditlhathollo tše di ntšhitšwego. Di be ka mokgwa wa fomele le magareng go ya ka ditumellano le morekišetši yo a lebantšhitšwego. Se se dirwe ka bonako morago ga go fetša ditshepedišo goba merero.

Kgopelo ya tumelelo ya tšhomisano ya go dira dilo tša matsetseleko/setegniki

23. (1) Kgopelo ya tumelelo ya tšhomisano ya setegniki go ya ka Sekšene 76 ya Ekte e swanetše go tlatšwa Foromong ya 1 ya ka Anneureng 1, gape e swanetše go išwa ofising ya morekišetši yo a lebantšhitšwego.
- (2) Kgopelo ye e akanywago ka go molawana wa fase (1) e swanetše go ba le -
- (a) ditlhalošišo tša mokgopedi ka botlalo;
 - (b) ge eba ke khamphane goba koporasi ye e tswaletšwego, lengwalo la go paka gore mokgopedi o filwe ke molao tumelelo ye e nyakega-go ya go dira kgopelo legabong la khamphahe goba koporasi ye e tswaletšwego, ge eba go bjalo;
 - (c) polane ye e akantšwego ka molawaneng wa 2(2), go laetša lefelo leo le amanago le kgopelo;
 - (d) tlahalošo ye e ngwadišitšwego ya lefelo leo kgopelo e bolelago ka ga lona;
 - (e) tlahalošo ye e kwešišegang ya hlohleletšo ya botsebi;
 - (f) gore tumelelo e direlwla lebaka le le kaakang;
 - (g) lenaneo la mošomo wa tšhomisano ya setegniki go ya ka molawana 25;
 - (h) mangwalo a go hlatsela gore mokgopedi o fihlelela ditšhelete tša go mo kgontšha go šomo, le go ba le bokgoni bja go dira dilo ka matsetseleko ge a ithutela go dira koporasi ya setegniki ye e akantšwego; le
 - (i) tshedimošo ye nngwe le ye nngwe, goba mangwalo ao Ministara a ka a nyakago malebana le tshedimošo ye e nyakegago ka fase ga ditemana tše (a) go fihla go (h).
- (3) Kgopelo ya tumelelo ya tšomisano ya setegniki e išwe le tšhelete ya go dira kgopelo ka mo e laeditšwego ka molawaneng wa 75(2)(b).

Mabaka le maemo a tumelelo ya tšhomisano ya setegniki

24. Mabaka le maemo a tumelelo ya tšhomisano ya setegniki a a dumeletšwego, a tla dumelelwka ke Ministara.

Lenaneo la mošomo wa tšhomisano ya setegniki

25. (1) Mokgopedi wa tumelelo ya tšhomisano ya setegniki o swanetše go iša lenaneo la mošmo wa tšhomisano ya setegniki leo le swanetšego go ba le -
- (a) sethalwa sa go laetša thuto ka ga maswika a naga, dikhemikhale tša naga, sebopego sa naga le mošomo wo o tlo go dirwa;

- (b) tshedimošo ya setegniki e laetša ka botlalo dinyakišo le mekgwa ya thophollo/analesese, ye e yago go šomišetšwa lenaneo la mošomo wa tšomišano ya setegniki ye e akantšwego; le
 - (c) kakanyo ya ditshenyegelo tša tšelete tše di tlo go dirwa.
- (2) Lenaneo la mošomo wa tšomišano ya setegniki wo o akantšwego ka molawaneng wa (1) o tla bopa karolo ya tumelelo ya tšomišano ya setegniki moo tumelelo ya mohuta woo e fiwago.

Ripoto malebana le mešomo ya tšomišano ya setegniki

26. (1) Moswari yo mongwe le yo mongwe wa tumelelo ya tšomišano ya setegniki, o swanetše go iša ripoto go morekišetši ya a lebantšhitšwego, e laetša tšwelo pele yea e fihleletšego ka botlalo, go ya le ka moo e hlalošwago lenaneong la mošomo wa tšomišano ya setegniki.
- (2) Ripoto ya tšwelo pele ka moo e akantšwego ka molawaneng wa fase wa (1) e swanetše go romelwa dikgwedi tša 12 go tloga letšatšing la go fiwa tumelelo ya tšomišano ya setegniki, goba mafelelong a nako ya tumelelo ya tšomišano ya setegniki ge nako geo e le ka fase ga dikgwedi tše 12.

Go fa tshedimošo malebana le mešomo ya tšomišano ya setegniki

27. Moswari wa tumelelo ya tšomišano ya setegniki o swanetše go fa morekišetši yo a kgethilwego dikhophi tše thata tša tshedimošo, dipalo; dilo tše išwe ka pele morago ga gore mešmo goba mereroee fetšwe.

Kgopelo ya tokelo ya go tlhohlomiša

28. (1) Kgopelo ya tokelo ya go tlhomiša go ya ka Sekšene 79 ya Ekte e swanetše go tlatšwa Foromong ya M ya ka go Annexura 1, gape e tsentšhwe ofising ya morekišetši yo a lebantšhitšwego.
- (2) Kgopelo ye e akantšwego ka go molawana wa fase (1) e be le -
- (a) ditlhalošišo ka botlalo tša mokgopedi;
 - (b) ge eba ke khamphane goba koropasi ye e tswaletšwego, lengwalo la bohlatse go laetša gore mokgopedi o dumelatšwe ke molao go dira kgopelo legatong la khamphane goba koropasi ye e tswaletšwego, ge go le bjalo;
 - (c) polane ye e akantšwego molawaneng wa 2(2) go laetša lefelo la go direlwga kgopelo;
 - (d) tlhalošo ye e ngwadišitšwego ya lefelo leo le amanago le kgopelo;
 - (e) taetšo ya minerale goba diminerale tše di kgopelelwago tokelo;
 - (f) khophi ye e nago le bopaki goba dikhophi tš Tumelelo ya go ba le selo goba dita/Thaetlele-diti ge di le gona; di amana le lefelo le dikgopelo di amanago le lona;
 - (g) taosišo ka botlalo ya tlhohleletšo ya botsebi;
 - (h) gore tokelo e nyakelwa lebaka le le kaakang;
 - (i) lenaneo la mošomo wa tlhohlomiša ka mo le akantšwego ka molawaneng wa fase wa 30;
 - (j) mangwalo a go paka gore -
 - (i) mokgopedi o na le bokgoni bja go hwetša tšelete goba go e fihlelela; le go ba le bokgoni bja go dira dilo ka matsetseleko goba go fihlelela seo go dira mošmo wa tlhohlomiša wo o akantšwego gabotse go ya ka lenaneo la go šoma la go tlhomiša; lona le tlaleletšwe ke ripoto ya go tšwa go motšediši wa lekgetho yo a iyaolago a dumelatšwe ke morekišetši yo a lebantšhitšwego;
 - (ii) go fiwa go tokelo go tla tšwetša pele dilo tše go bolelwago ka ga tšona Sekšeneng ya 2(d) le (f) tša Ekte;

- (k) tshedimošo ye nngwe le ye nngwe goba mangwalo ao Ministara a ka a nyakago malebana le tshedimošo ye e nyakegago ka fase ga temana ya (a) go fihla go ya (j).
- (2) Kgopelo e tlišwe le tšhelete ya go dira kgopelo ye e laeditšwego molawaneng wa 75(2)(c).

Makaba le maemo a tokelo ya tlhohlomišo

29. Makaba le maemo a tokelo ya tlhohlomišo a go dumelwelwa a tla amagelwa ke Ministara.

Lenaneo la mošomo wa gotlhohlomiša

30. (1) Lenaneo la mošmo wa go tlhohlomiša le swanetša go ba le -
- (a) ditlhalošišo tša mokgopedi ka botlalo;
 - (b) polane ye e akantšwego ka molawaneng wa 2 (2) e laetšaelefelo leo kgopelo a amanago le lona;
 - (c) tlhalošo ye e ngwadišitšwego ya lefelo leo koppelo e amanago le lona;
 - (d) minerale goba diminerale tše go yago go šongwa ka tšona;
 - (e) gore tokelo e nyakelwa lebaka le le kaakang;
 - (f) magomo a maswika a lefase, dikhemokhale tša naga, sebopego sa naga, tlhohlomišo ya go bora, le mošomo o mongwe o o swanetšego go dirwa;
 - (g) tshedimošo go dira dilo dilo ka bokgoni ka botlalo, mokgwa goba mekgwa ya go tlhohlomiša yeo e swanetšego go dirwa le nako yeo nyakegsgo go dira kgato ye nngwe le ye nngwe ya go šoma tlhohlomišo ye e akantšwego;
 - (h) kakanyo ya ditshenyegelo tše di yago go direlua dikgato ka moka tša tlhlomišo; moo ditshenyegelo di swanetšego go mgwathogantšua go ya ko -
 - (i) ditshenyegelo tša go tlhohlomisa le
 - (ii) gore mošomo wa go tsošološa e bile bokae le taolo ya masetlapelo a naga.
- (2) Lenaneo la mošomo wa go tlhahloba go ya ka mo le akantšwego ka go molawana wa fase wa (1) le tla bopa karolo ya tokelo ya go tlhahlola mo tokelo yeo e filwego.
- (3) Ge e le mo molao wa kgale wa go kopola o swanetšego go fetolelwga go tokelo ye ntshwa hya go tlhlomiša, tshedimošo ye e latelago e swanetše go oketša yela ya aetheme 6 ya Shedulu II ya Ekte le yela e nyakegago melawaneng ya 28 le 30 e tsentšhwe-
- (a) khutsofatšo e kopana ka ga tebanyo ya tlhohlomišo ya maswika a naga, le tshedimošo ye e kgobokantšhitšwego le sephetho se se tswetšwego ka fase ga molao wa kgale wa tokelo ya go kopola.
 - (b) tlhalošo ya mošomo wa kontraka wo o dirilwego wa ditlhohlomiso le sephetho se se tšerwego, go sa tlogelwe -
 - (i) dipolo tš thuto ya maswika a nago tša kgalo ka mokgwa woo di thadilwego ka gona mo ripotong tšwelo pele;
 - (ii) ditshenyegelo tša tšhelete tša kgale ka botlalo; di kgaoga-ntšhwe go ya ka ditshenyegelo tša go tlhohlomiša; bašomi la lefilwe boke; gore go tsošokoša go biditše bokae, le taolo ya masetlapelo a tikologo e bile bokae;
 - (iii) tshedimošo ye e kgobokeditšwego pele eupša e ša filwa morekišetši yo a lebanego; le
 - (iv) mangwalo a go laetša mošomo wo o feditšwego wa go tsošološa le wo o sa fetšwago wa go tsošološa.

Diripoto tša malebana le tlhohlomišo

31. (1) Moswari wa tokelo ya go tlhohlomiša o swanetše gore ka nako ye e swanetšego a iše diripoto tša tšwelo pele e le tša go nepagala go morekišetši yo a lebantšitšwego; e be kgwedi-ka-kgwedi; kobaka ye nngwe le ye nngwe le ngwaga ka ngawaga.
- (2) Diripoto tša tšwelo pele ya kgwedi ye nngwe le ye nngwe di romelwe magareng ga matšatši a 7 a mafelong a kgwedi.
- (3) Diripoto tša tšwelo pele ya kotara di sanetše go remelwa magareng ga matšatši a 21 a mafelelo a kotara ye e itšego ya ngwaga: gape di be le -
- (i) palo ya bašomedi ba ba lego kgaufsi le ba ba lego mošola ka mabaka a go ntšhiwa mo nageng;
 - (ii) mošomo wo o dirilwego le tšhelete ye e lefetšego mošomo woo;
 - (iii) lefelo le boteng bja petse ye nngwe le ye nngwe ye e borilwego goba ye e boriwago;
 - (iv) dibopego tše di tsemeletšwego, le ditaba ka bottalo tše di mabapi le go bonagala ga petroleamo goba minerale ofe goba ofe wa go ba le mohola wo o humanwego; le
 - (v) dingwalwa tša go laetša mošomo wa go tsošološa wo o fšditšwego le wa go tsošološa wo o sa fetšwago.
- (4) Diripoto tša ngwaga ka ngwaga tša tšwelo pele di romelwe ka gore ga matšatši a 60 a khalendara ya ngwaga ge o fela; di be le -
- (i) ripoto ka bottalo ya ditshepedišo tše di dirilwego mo ngwageng;
 - (ii) ditaba ka bottalo ka ga ditshenyegelo tša ditlhohlomišo tše didirilwego ngwageng woo;
 - (iii) tlhalošo ya mešomo ye e beakantšheditšwego ngwaga wo o latelago;
 - (iv) ditekanyetšo/bajete ya mešomo ya go tlhohlomiša ye e beakantšhe-ditšwego ngwaga wo o latelago;
 - (v) taodišo ya go laetša mošomo wa go tsošološa wo o feditšwego, le mošomo wa go tsošološa wo o sa fetšwago.

Go fa tshedimošo malebana le tlhohlomišo

32. Moswari wa tokelo ya go tlhohlomiša o swanetša go fa morekišetši yo a lebantšitšwego, ditšhupetšo/disempolo, dipalo, mo go kgonegago dikhophi tše thata tša tshedimošo ka moka ye e tswetšwego ka mokgwa wa fomete le mokgwa wo o dumellwanego le morekišetši yo a lebantšitšwego; di išwe ka pela ka morago ga ge mešomo ya go tlhohlomiswa e feditšwe.

Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go tlhohlomišo

33. (1) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go tlhohlomiša go ya ka Sekšene⁸¹ ya Ekte, e swanetše go tlatšwa Foromong ya M ya go ba ka go Annexura 1, e išwe ofising ya orekiši yo a lebantšitšwego.
- (2) Kgopelo ye e akantšwego mo molaqwaneng wa fase wa 1 e be le -
- (a) ditlhahlošiša ka moka tša mokgopedi;
 - (b) polane ye e akantšwego ka molawaneng wa 2(2) e laetša lefelo la go tlhohlomišwa le go bolewago ka lona;
 - (c) minerale goba diminerale tše di nyakelwago mpshafatšooya tokelo ya tlhohlomišo;
 - (d) gore mpshafatšo ye e nyakelwa lebaka le le kaakang, le kgonagalo ya dinako tše go mpshafatša tše di ka nyakegago;
 - (e) mabaka a gore goreng mpshafatšo e nyakega;
 - (f) ripota ka bottalo ya go laetša dipolo tša tlhohlomišo tlhatollo ya tšona le ditshenyegelo tša tlhohlomišo tše di dirilwego;
 - (g) ripote ye a laetšago gore dinyakwa tša go kgotsofatša polane ya taolo ya tikologo ye e amogetšwego, tsošološa e tlatšwe, gape go be le ditshenyegelo tša yona;
 - (h) lenaneo la go šoma tlhohlomišo go ya ka molawana 30 la nako ya go mpshafatša; le;

- (i) tshedimošo efe goba efe goba mangwalo ao morekišetši yo a lebantšitšwego goba Ministara a ka a nyakago malebana le tshedimošo ye e nyakegago ka fase ga temana ya (a) go fihla go ya (h).
- (2) Kgopelo ya go mpšhafatša tokelo ya tlhohlomišo e išwe le tšhelete ya kgopelo ye e laetšwago molawaneng wa 75(2)(c).

Kgopelo ya tokelo ya go tšweletša

34. (1) Kgopelo ya tokelo ya go tšweletša go ya ka Sekšene 83 ya Ekte e swanetše go tlatšwa Foromong ya N ya go ba Annexureng 1, e išwe ofising ya morekišetši yo a lebantšitšwego.
- (2) Kgopelo ye e lebišitšwego molawaneng wa fase wa (1) e be le -
 - (a) ditlhalošišo ka moka tša mokgopedi;
 - (b) ge eba ke khamphane goba koporasi ye e tswaletšwego, lengwalo la go paka gore mokgopedi o dumelitšwe ke molao go dira kgopelo legatong la khamphane koporasi ye e tswaletšwego ge eba go bjalo;
 - (c) polane ye e lebišitšwego molawaneng wa 2 (2) e laetša lefelo la go amana le kgopelo;
 - (d) ditaba ka bottalo tša mehuta ya petroleamo le bontši bja yona bjoo mokgopedi a ikemišeditšego go e tloša a e lahle ka nako ya ge a šoma go tšweletša;
 - (e) ditaba ka bottalo tša go kgothaletša go dira ka matsetseleko;
 - (f) gore tokelo a nyakelwa lebaka le le kaakang;
 - (g) tlhalošo ya lefase ya go ngwadišwa, e amana le le kgopelo;
 - (h) lenaneo la mošomo wa go tšweletša ka mo le akantšwego ka molawaneng wa 36;
 - (i) dikgopi goba khopi ya go ba le bopaki bja go ba le selo ka molao / thaetlele diti goba dibliti ge go le bjalo; tša malebana le naga ye e amango le kgopelo;
 - (j) polane ya leago le mešomo ka mo go akantšwego molawaneng wa 46;
 - (k) mangwalo a go hlatsela gore -
 - (i) mokgopedi o kgona go ba le tšhelete goba go e fihlelala, gape o kgona go dira dilo ka matsetseleko goba go fihlelala seo go dira mošo mo we o akanywago wa go tšweletša ka bokgoni; tša ka moka di tlaletšwe ke ripoto ya molekantšhi yo a ikemetšego, le go amogelwa ke morekišetši yo a lebantšitšwego;
 - (ii) mokgopedi e kgong go latela dithušo tša maleba tša tša Ekte ya Maphelo le Polokego, 1996 (Ekte Nomoro ya 29 ya 1996);
 - (iii) go fiwa tokelo ya mohuta wo go tla tšwetša pele dilo tše di bolewago Sekšeneng ya 2 (d) le (f) ya Ekte.
 - (l) lenaneo la ditokelo tše di lego gona goba ditumelela tš mokgopedi a nago natšo, di bolokwe ka femeteng ya tafola e laetša tikologo le lefelo le naga e lego mo go lona, tokelo ye e lego gona goba nomoro ya tumelelo ya minerale goba diminerale; le
 - (m) tshedimošo efe goba efe, goba mangwalo ao morekišetši goba Minstara a ka a nyakago malebana le tshedimošo ye e nyakegago ka fase ga ditemana tša (a) go fihla go (1).
 - (3) Kgopelo ya tokelo ya go tšweletša e išwe le tšhelete ya kgopelo ka mo e laetšwago ka molawaneng wa 75(2)(d).

Mabaka le maemo a tokelo ya go tšweletša

35. Mabaka le maemo a tokelo ya go tšweletša ge a dumelitšwe a tla amogelwa ke Ministara.

Lenaneo la mošomo wa go tšweletša

36. (1) Lenaneo la mošomo wa go tšweletša go ba le -
- (a) ditlhalošišo tša mokgopedi ka botlalo;
 - (b) polane ye e akantšwego molawaneng wa 2(2) go laetša naga ye e amanago le kgopelo;
 - (c) tlhalošišo ya naga ye e ngwadišitšwego e amana le kgopelo;
 - (d) mohuta wa petroleamo ye e tlo go tšweletšwa;
 - (e) boithutelo bjo bo ka dirwago bja go kwešišega, gape le tekanyetšo ya dithuša go šoma ka petroleamo di fiwe ka botlalo;
 - (f) ditaba ka botlalo tša tšhedimšo ya go šoma ka matsetseleko, go bolelwé mokgwa wa go tšweletša wo o tlo go šomišwa;
 - (g) ditaba ka botlalo go lebeletšwe bokapele bja go tšweletša;
 - (h) polane ya go lefela ditšeleteke e be le -
 - (i) ditaba ka botlalo tša ditefelo tša mokgwa wa go tšweletša, botsebi le bokapele bja go tšweletso bjo bo sepelelanago le go šoma tšweletšo ye e akantšwego;
 - (ii) ditaba ka botlalo le ditefelo tša ditshepedišo tš botsebi bjo bo šomišetšwago go ntšha goba go lokiša petroleamo gore e lokele dinyakwa tša go rekišwa;
 - (iii) ditaba ka botlalo tša ditshenyegelo tša bokgoni le tsebo, le bašomi ba ba nyakegago go dira mošomo wo o akantšwego wa go tšweletša;
 - (iv) ditaba ka botlalo tša dinyakwa tša go laola go ya ka Ekte le molao o mongwe wo o šomišwago o sepelelana le mošomo wa go tšweletša wo akantšwego;
 - (v) ditaba ka botlalo malebana le ditefelo tša maleba, dinyakwa tša tshenyegelo ya tšhelete, le motšhelo wo o lefelwago mošomo wa go tšweletšwa wo o akantšwego;
 - (vi) ditaba ka botlalo tša go akanya tšhelete ye e tsenago, tekanyo ya tšhelete re sa tsentšhe tefelo ya mošomo wa go tšweletša wo o akantšwego woo go lebeletšwego gore o laetše ka botlalo ka moo ditefelo tša go laola di tla šongwago ka gona le go amogelwa;
 - (vii) ditaba ka botlalo malebana le tefelo ya dithuša go šoma tša mokgopei goba mekgwa ye e akantšwego ya go lefela mošomo wa go tšweletša wo o akantšwego, le mathata ao a ka tlišwago ke mokgwa wa go lefela ka tšelete ye ye e akantšwego gore e tla tsena; le
 - (viii) go thuša ka polane ya leago le mošomo gore e dirwe; le
 - (i) tekanyetšo ya dilo tše di šetšego di šongwa ke motho yo a kgonago a dumeletšwe ke morekišetši yo a lebantšhitšwe goba Ministara; le
 - (j) tekanyetšo ya lenaneo la kgodišo ye e dirilwego ke motho yo a kgonago a dumeletšwe ke morekišetši yo a lebantšhitšwego goba Ministara.
- (2) Lenaneo la mošomo wa go tšweletša le le akantšwego molawaneng wa fase wa (1) le dira karolo ya tokelo ya go tšweletša moo tokelo ya mohuta woo e fiwago.
- (3) Mo mabakeng ao moswari wa go fiwa lisi/fiwa naga lebaka le le itšego ya moepo OP26 a nyaka go go fetola lisi go ba tumelelo ya go tšweletša, moswari o swanetše go, ge o oketša tshedimošo ye e nyakegago go ya ka aetheme 5 ya Schedulu 11 ya Ekte, ge nyakega go ya ka melawana ya 34 le 35, a tsentšhe tshedimošo ye e batelago;
- (a) Ditaba tše di fetilego ka ga go tšweletša ga lefelo le ditshepedišo, gape le tlhalošišo o ya mešomo ye e dirilwego
 - (b) Shedulu/lenaneo le dilo tše di šetšego le dithušu-go-šoma tše di beakantšhitšwego go ya ka molao wa go beakantšha wa mokgatlo wa go rulaganya Petroleamo go thoma la letšatši la phetogo

- (c) dipalo go ya ka mengwago ya ditshenyegelo tša kgale di kgaogantšhitšwe go ya ka ditefelo tša kgodišo, ditefelo tša go tšweletša le ditefelo tša malebana le go tsešološa, go laola masetlapelo a tikologo;
 - (d) dikhophi tša diriphoto tša go tšweletša di laetša tshedimošo ya maleba;
 - (e) tshedimošo ye e kgobokeditšwego pele eupša e sa ka ya išwa go morekišetši yo a lebantšhitšwego; le
 - (f) ditaba tša go laetša mošomo wo o feditšwego wa go tsošološa, le mošomo wo o sa fetšwago wa go tsošološa.
- (3) Mošomo wo o dirwago, o saenelwe ke mokgopedi, go sepelelana le dikgopelo tše di lego ka lenaneong la mošomo wa go tšweletšwa.

Go fa tshedimošo malebana le go tšweletša

37. (1) Moswari wa tokelo ya go tšweletša o swanetše go fa morekišetši ya a lebantšwego fomete le didirišwa tša a dumellanego ka go tšona le morekišetši yo a lebantšhitšwego, ditshupetšo; dipalo, mo go kgonegago dikhophi ka moka tša thata tša di tšweletšago tshedimošo ka moka; dit tliswe ka bonako-nako morago ga gore mošomo wa go tšweletša o fetšwe.

Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go tšweletša

38. (1) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go tšweletša go ya ka Sekšene 85(1) ya Ekte, e swanetše go tlatšwa Foromong ya N ya go ba Annexureng 1, gape e swanetše go išwa ofising ye morekišetši ya a lebantšhitšwego.
- (2) Kgopelo ya go mpshafatša tokelo ya go tšweletša e išwe le tšhelete ya kgopelo ye e laetšwago molawaneng wa 75(2)(d).

Kgodišo ya Meepo ya Tikologo le Dikomiti tša Tikologo

39. (1) Kgodišo ya Meepo ya Tikologo le Dikomiti tša Tikologo tše di akanywago mo go Sekšene 64(1) ya Ekte, di swanetše go hlongwa ke Lekgotla tikologong ye nngwe le ye nngwe go ya ka mo go akantšwego ka go Sekšene 7 ya Ekte nakong ya matšatši a 30 morago ga ge Ekte e thomile go šomišwa.
- (2) Tlhamo ya Kgodišo ya Meepo le Tikologo le Dikomiti tša Tikologo e swanetše go netefatša phadišano le botsebi dimineraleng le kgodišong ya meepo petroleamo le tšweletša, tša leago le mešmo go ya ka Ekte le taolo ya meepo ya tikologo.
- (3) Kgodišo ya Meepo ya Tikologo le Dikomiti tša Tikologo di swanetše go ba le maloko a a sa fetego 14 a a kgethilwego ke Lekgotla, a dumeletšwe ke Ministara; di tla ba le –
- (a) Molaodi wa Tikologo bjalo ka Modulasetulo;
 - (b) Mohlahlobi o Mogolo wa Meepo ya Tikologo ; le
 - (c) Baemedi ba mafapha a maleba na Mmušo wa Setshaba, Profense goba mmušo wa gae, goba ditho tša maleba tša naga mahlakoreng ka moka.
- (4) Letgotla le ka kgetha moemedi wa maleba wa mokgatlo wa mmuso goba moemedi nako le nako. Ka ntle le ge baemedi bao ba ka le tokelo ya go kgetha mo kopanong ye nngwe ya Kgodišo ya Meepo ya Tikologo le Dikomiti tša Tikologo.

KAROLO YA II: POLANE YA LEAGO LE MOSOMO

Kgopelo ya dithušo

40. (1) Go direla Karolo ye go lebantšhitšwe dithušo tša melawana 41, 42, 43, 44, 45, 46 go na le diphetogo tše di hlokegago mo go tlhohlomišeng petroleamo le ga e tšweletšeng.

- (2) Tšhupetšo ye nngwe le ye nngwe dithušong tše di laeditšwego mo molawa neng wa fase wa (1) go-
- (a) molao wa kgale wa tokelo ya meepo, e swanetše go hlathollwa bjalo la tšhupetšo ya molao wakgale wa tokelo ya go tšweletša;
 - (b) moepo o swanetše go hlatholla bjalo ka tšhupetšo ya mošomo wa go tšweletša;
 - (c) mošomo wa moepo/maene, o swanetše go hlathollwa bjalo ka tšupešo ya tlhohlomišo ya petroleamo le mošomo wa tšweletšo;
 - (d) tshepedišo ya meepo a swanetše go hlathollwa bjalo ka tšupelšo go tšhupetšo ya go tšweletša
 - (e) ditokelo tša meepo di swanetše go hlathollwa bjalo ka tšhupetšo go tokelo ya go tšweletša; le
 - (f) Moladi wa Tikologo o swanetše go hlathollwa bjalo ka morekišetši yo a lebantšhitšwego.

Maikemišetšo a poalne ya leago le mošomo

- 41.** Maikemišetšo a polane ya leago le mošomo ke go -
- (a) Tšwetša pele mešomo le go iša pele hlokomelo ya leago le mošomo go Ma-Afrik-Borwa ka moka;
 - (b) Go fana ka diphetogo tša mošomo wa meepong; le
 - (c) Netefatša gore baswari ba ditokelo tša meepo ba abelana ka kgodiso ya go kaonafatša ditikilogo tša ba šomago mo go tšona ka tšelete.

Go tliša polane ya leago le mošomo

- 42.** (1) (a) Kgopelo ya tokelo ya meepo e swanetše go sepedišang le polane ya leago le mošomo go ya ka molawana wa 46.
- (b) Molaodi wa Tikologo a ka romela polane ye go bolelwago ka yona ya leago le mošomo morago go mokgopedi, a šišinya diphetogo; gape polane ye e booleditšwego ya leago le mošomo e romelwe gape ke Molaodi wa Tikologo lebakeng la nako ye e boletšwego.
- (2) (a) Kgopelo ya go fetola molao wa kgale wa tokelo ya meepo go ya ka Ekte, e sepedišane le polane ya leago le mošomo ye e akanywago la molawaneng wa 46.
- (b) Molaodi wa Tikologo a ka romela polane yeo ya leago le mošomo morago ge mokgopedi a šišinya diphetogo. Polane ya leago le mošomo ye e booleditšwego e bušetšwe morago gape labakeng la nako ye e boletšwego ke Molaodi wa Tikologo.

Go kgopelega ga polane ya leago le mošomo

- 43.** Polane ya leago le mošomo ge e beilwe go Molaodi wa Tikologo e lokile go fihlela ge sethifikhei sa go tswalela se filwe go ya ka Sekšene 43 ya Ekte.

Phetogo ya polane ya leago le mošomo

- 44.** Polane ya leago le mošomo e ka nna ya se fetolwe goba go fapantšua ka ntle le gore Ministara a be le kabelo moo; morago ga go fiwa tokelo ya meepo yeo polane ya leago le mošomo e bolelagoo ka yona.

Go ripota polane ya leago le mošomo

- 45.** Moswari wa tokelo ya meepo o swanetše fo romela ripoto ya ngwaga go latela polane ya leago le mošomo go Molaodi wa Tikologo.

Contents of social and labour plan*Diteng tša polane ya leago le mošomo*

46. Diteng tša polane ya leago le mošomo di swanetše go ba le:

- (a) Tlhagišo goba pego go fa tshedimošo ya kua morago ka ga moepo wo o bolelwago; lenaneo la kgodišo ya batho bao ba tšwetšago mošomo peli leo le swanetšego go ba le -
 - (i) polane ya go godiša bokgoni yeo e tsebišago le diripoto ka ga -
 - (aa) palo le maemo a thuto ya bašomi; e tlatšwe Foromong ya Q ya go ba Annexureng II; le
 - (bb) palo ya dipahla tša mošomo tše mošmo wa moepo o paletÜwego go di tlatša lebaka la go feta dikgwedi tše 12, re sa tlogele tšhomisano ya seboka go hira bahlahlobiwa ba maleba, ba tsentšhwe Foromong ya R ya go ba Annexura II ka go e tlatša;
 - (ii) polane ya go tšwela pele mošomong le tiragatšo ya yona e sepedišana le polane ya kgodišo ya bolgoni;
 - (iii) polane ya boeletši ka moo e tlo go šomišwa ka gona e sepedišana le polane ya kgodišo ya bokgoni le dinyakwa tša go matlafatša dihlopha;
 - (iv) poalne ya go ruta lefelong le poalne ya pasari le go e šomiša go sepelelana le polane ya kgodiša ya bokgoni; le
 - (v) dipalo-palo tša go hira ka go se hlaolo di tlatšwe Foromong ya S ya go ba ka go Annexura II, le gore polane ya meepo e fihlelele 10% ya basadi ba go šoma moepong le 40% ya batho bao ba le peleng ba be ba hlaka ba Afrika-Borwa (HDSA) go tše karolo go laoleng lebakeng la mengwaga e 5 go tlogo ge tokelo e fiwa goba go fetolwa tokelo ya molao wa kgale.
- (c) Lenaneo la kgodišo ya ekonomi ya mo gae le be le -
 - (i) boikokotlelo bja leago le ekonomi bja tikologo ye go dirwago mošomo wa moepo.
 - (ii) mešomo ya tšelete e megolo ya tikologo yeo mošomo e diragalago;
 - (ii) mathata ao a ka bago mo moepong mo gae le mo bathong ba ba romelwago;
 - (iii) mešomo ya go aga le ya go tloša tlala yeo moepo o ka thušago ka yona, go ya ka Polane ya Kgodišo Kopanyo ya mafelo ao go šongwago ka moepo le mafelo a magolo a a romelago;
 - (iv) dikgato tše di tšewago go agela bašomedi ba moepo mengwako le go kaonafatša maphelo a bona;
 - (v) dikgato tše di tšewago go fa bašomedi ba moepo phepo e kaone; le
 - (vi) polane ya go tšwetša pele khwetšo le go e šemišetša dikhamphane tša HDSAgo ya ka tšelete ya dipahlo, go direla le dilewa le go kgaoga ga khwetšo goo go swanetšego tlatšwa Foromong ya T ka Annexureng II.
- (d) Ditshepedišo malebana le taolo ya go kalela fase le ga ntšhiwa mesomong di be le -
 - (i) Go tlhoma foromo ya ka moso;
 - (ii) Mekgwa ya go boloka mešomo, go phema go loba mešomo le go ya fase ga go hiriwa ga batho;
 - (iii) Mekgwa ya go fana ka ditharollo tša go fapafapana le dikgato tša go tlhola polokego ya mešomo, mo go loba mešomo go sa phemegego;
 - (iv) Mekgwa ya go kaonafatša mathata a leago le tšelete mo bathong, ditikologong le ekonoming mafelong ao batho ba ntšhiwago mešomong le meepong ye e tswalelwago.
- (e) Go thuša polane ya leago le mošomo ka tšelete ya go thoma go šoma, go ya ka go thoma go šoma -
 - (i) Lenaneo la kgodišo ya badira-mošomo gore o atlege;
 - (ii) Lenaneo la kgodišo ya ekonomi ya mo gae; le
 - (iii) Mekgwa ya go laola go kalela batho fase le go ba ntšha mešomomg.
- (f) mošomo wa go dirwa ke moswari wa molao wa kgale go netefatša go ya ka polane ya leago le mošomo, le go e tsebiša bašomedi ba gagwe.

KAROLA YA III: MELAO YA TIKOLOGO YA KGODISO YA MINERALE, GO TLHLOMISA LE GO TSWELETSAGA PETROLEAMO

Kgopelo ya dithušo

47. (1) Go direla Karola ye, dithušo tša melawana ya 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61 le 62 di tla dirwa le diphetogo tše di nyakegago, mo tšweletšong le tlhohloṁišong ya petroleamo.
- (2) Tšhupetšo efe goba efe dithušong tše di umakwago ka molawaneng wa fase wa (1) go -
- (a) Molaodi ka Kakaretšo o swantšo go tšewa bjalo ka tšhupetšo go morekišetši yo a lebantšitšwego;
 - (b) meepo e swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo ya go tšweletša;
 - (c) mošomo wa moepo o swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo go mošomo wa go tšweletša;
 - (d) tokelo ya meepo e swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo go tokelo ya go tšweletša;
 - (e) go kopola go swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo go tlhohlišo;
 - (f) tokelo ya bokopodi e swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo go tokelo ya go tlhohloṁiša;
 - (g) go dumelwelwa go hlahluba go swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo go tumelelo ya go hlahluba
 - (h) Molaola Tikologo o swanetše go tšewa bjalo ka tšhupetšo go morekišetši ya a kgethiliwego.

Diripoto tša tikologo di kgobokantšhetšwe go dira koppelo ya tokelo ya meepo

48. (1) Kelo ya mathata a tikologo a a akantšwego mo Sekšeneng 39(1) ya Ekte ke tshepetšo yeo e felelago ka go kgobokantšha-
- (a) Ripoto ya morero wo o akantšwego molawaneng wa 49;
 - (b) E latelwa ke ripoto ya go lekanyetša mathata a tikologo ka mo a akantšwego molawaneng wa 50.

Diteng tša ripoto ya morero

49. (1) Ripoto ya morero ge e tswalana le go šoma meepo mo ge akantšwego go swanetše go -
- (a) Tlhaloša mekgwa ya go ithutela saentshe ye e šomišetšwago morero;
 - (b) Tlhalošo ya maemo a bjale a tikologo pele ga mošomo wa meepo;
 - (c) Lemoga le go hlaloša mathata a a ka bago gona a tikologo, leago, le a setšo, re sa lebale sephetho se se kgobokantšitšwego ge se le gona;
 - (d) lemoga le go hlaloša go šomiša naga la mokgwa o mobotse, goba mekgwa ye e ka šomišwago go šoma seo kgopetšwego, le ditlamorago tša go se tšwetše pele mošomo wa akantšwego;
 - (e) hlaloša polane ya ditshepetšo ye e tlogago e le ya maleba, le gogodiša mošomo wa moepa wa o akantšwego;
 - (f) hlalosa mokgwa wa go šomišana le batho o ba hweditšego ba na le kgahlego le go amega, re sa lebale dikakanyo, ka mo ba bonago dilo di le ka gona le go ba le taba; le
 - (g) go hlaloša tlhago le tekanyetšo ya go nyakega ga dinyakišišo tša go tšwetšwa pele, go direla ripoto ya tekanyetšo ya mathata a tikologo.

- (2) Ripoto ya morero e išwe ofising ya Molaola Tikologo moo kgopelo e tsentšhitšwego gona, magareng a matšatši a 30 go tloga letšatšing la tsebišo ye e akantšwego ka Sekšene 39(1) ya Ekte.
- (3) Moaola Tikologo o swanetše go lebediša ripoto ya morero, a be a kgopele mafapha a melaba a Mmušo le ditho tša Mmušo ge eba go bjalo go romela ditshwaetšo ka ga ripoto ya morero nakong ya matšatši a 30 go tloga letšatšing la go dira kgopelo
- (4) Molaola Tikologo a ka kgopela mokgopedi go tliša tshedimošo ye e šupeditšwego le ye e ka oketsago ye, goba go tšwetša pele dinyakišišo malebana le ripoto ya morero ye e tlišitšwego, go ya ka molawana wa fase (2).
- (5) Molaola Tikologo o swanetše go bapiša mangwalo, a romele ditshwaetšo tše di akantšwego ka molawaneng wa fase wa (3) go mokgopedi yo a swanetšego go ngwala aterese a tsakantšhe ditshwaetšo tše o ripotong ya go lekanyetša mathata a tikologo le lenaneo la taolo ya tikologo.
- (6) Mokgopedi yo a akantšwego ka molawaneng wa fase wa (5) o swanetše go kgobokantšha lenaneo la taolo ya tikologo la go thewa godimo ga ripoto ya tekanyetšo ya mathata a tikologo.

Diteng tša ripoto ya tekanyetšo ya mathata a tikologo

50. Diteng tša ripoto ya tekanyetšo ya mathata a tikologo di swanetše go ba le:

- (a) Tekanyetšo ya tikologo yeo go kgonagalago gore e ka angwa mošomo wa moepo wo o akantšwego, go sa tlogelwe mathata ao a kgobokantšhitšwego a tikologo;
- (b) Tekanyetso ya tikologo yeo go kgonagalago gore e ka angwa naga ye nngwe ye e šupilwego gore e šomišatšwe dikgodišo, re sa tlogele mathata a a kgobokantšhitšwego a tikologo;
- (c) Tekanyetšo ya tlhago, bo kaakang, lebaka le le kae, kgonagalo le ditaetšo tša masetlapelo a a kgonagalago a šupilwe mo tikologong, le a leago le a setšo, mo mešomona wa moepo wo o akantšwego, go sa tlogelwe mathata a a kgobokeditšwego a tikologo;
- (d) go bapiša tenanyetšo ye e šupeditšwego ya tšhomio ya naga le kgodišo ya naga ka mekgwa ya go fapafapana, le mathata a kgonagalo ya mathata a tikologo, a leago le a setšo.
- (e) ikemištše dikgato tša maleba tša go fokotša mathata a mangwe le a mangwe a a abonagalago mo mošomomg wa moepo wo o akantšwego;
- (f) Ditaba ka bottalo tša ka moo bašomedi ba go ba le kganyogo ba amega ba šoma ka gona; tše ka moka di dirwe ka nako ya tekanyetšo. Go laetše le gore seo baamego le balganyogi ba ntšhit0154ego maikutlo a bona ka ga sona se arabilwe naa;
- (g) lemoga dipahla tša go laetša go hloka tsebo le diripoto mo go lekantšheng mekgwa ya go bonela pele, dikakanyo tša ka fase e dipelaelo tše di humanwago ge go kgoboketšwa tshedimošo ye e nyakegago;
- (h) tlhalošo ya dipeakanyo tšago lebelela le go laola masetlapelo a naga; le
- (i) go tsentšha tshedimošo ka ga bokgoni bja godira dilo ka matsetseleko le thekgo; le tshedimošo ya go tlaleletša ye ka mokgwa wa mangwalo ge e le gona.

Lenaneo la go laolo tikologo

51. Lenaneo la go laolo tikologo go ya ka Sekšene 39(1) la Ekte le be le:

- (a) Tlhošo ya maikešetšo tikologong le diphenyo tš di rilego tša -
 - (i) Go tswalelwga moepo;
 - (ii) Go laola mathata a tikologo ao a šupilwego a le malebana le mošomo moepo wo o lebantšhitšwego;

- (iii) Maema ekonomi ya leago ka mo a akantšwego ka go polane ya leago le mošomo ; le
- (iv) Makala a ditiragalo le setšo ge a le gona;
- (b) magomo a lenaneo la go dira mošomo le be le –
 - (i) tlhalošo ya mekgwa ye mengwe ya maleba ya setegniki le go laolo, e kgethetšwe mathata afe goba afe a tikologo, maemo a ekonomi ya leago le ditiragalo makala a setšo a mošomo wa moepo kgato ka kgato;
 - (ii) dipolane tša seo se yago go dirwa go fihlelala maikemišetšo le diphenyo tše di rileo di akantšwe temaneng ya (a); di be le shedulu ya nako ya mešomo ye e yago go dirwa go fokotša ka maano thibelo, taolo le kalafo ya mathata ka moka a tikologo, maemo a ekonomi ya naga le makala a setšo kgong ye nngwe le ye nngwe ya mošomo wa meepo;
 - (iii) ditshepedišo tša ditšhoganetšo tše di amango le tikologo le go di lokiša;
 - (iv) go lebelela ka mokgwa wa polane le tekanyetšo ya ditiragatšo lenaneong la taolo ya tikologo;
 - (v) Thušo ya ditšhelete malebana le go šoma lenaneo la taola ya tikologo e be le-
 - (aa) Taetšo ya kelo tšhelete ye go akantšwego gore e tla fiwa molawaneng wa 54; le
 - (bb) Ditaba ka botlalo tša mokgwa wo tšhelete ya go thuša e akantšwego ka gona molawaneng wa 53;
 - (vi) Polane ya go lemoga tikologo go akantšwe Sekšeneng 39(3)(c) ya Ekte;
 - (vii) Tshedimošo ka moka ya go tlaleletša le diripoto tša ditsebi tše di swanetšego go kgomasetšwa bjalo ka mangwalo a tlaleletšo lenaneong la taolo ya tikologo; le
 - (viii) Mošomo wa mokgopedi wa go šomišana le seo Ekte le melawana di se šupago.

Polane ya go laola tikologo

52. (1) Mokgopedi yoo kgopelo ya tokelo ya go kopola le tumelelo ya moepo e dumelletšwego go ya ka Ekte, o swanetše go iša polane ya taolo ya tikologo ofising ya Molaodi wa Tikologo yoo kgopelo e išitšwego tikologong ya gagwe ,matšatšing a 60 go tloga letšatšing la tsebišo ka Molaola Tikologo.
- (2) Polane ya taolo ya tikologo e swanetše tlaleletšwe fometeng ye e lekanetšego e fiwa ke Lefapha; yona e be le-
- (a) tlhalošo ya naga yeo go kgonagalogo gore e ka angwa ke mošomo wa bokopodi wo o akantšwego le moepo;
 - (b) go lekanyetša mathata a go tlišwa ke mošomo wa go kopola le wa meepo, mo tikologong; ona a ama leago, maemo a ditšhelete le lefa la tlago, ge le le gona;
 - (c) khutšofatšo ya tekanyo ya go bonagala ga mathata a a akanywago, le magato a a yago go tšewa le dikakanyo tša a fokotša le go a laolo, go nyenyefatša mathata a a lwantšhago le dipuelo;
 - (d) thušo ya tšhelete e be le-
 - (i) taetšo ya kelo ya tšhelete ye e fiwago e akantšwe molawaneng wa 54; le
 - (ii) ditaba ka botlalo go laetša tÜhelete ye akantšweng go fiwa molawaneng wa 53;
 - (e) polane ya go lebelela le go lekanya ditiragalo tša polane ya taolo ya tikologo;
 - (f) go tswalela le maikemišetšo tikologong;
 - (g) go laetš ka mangwalo mošomo wa go dirwa ke setšhaba le dipuelo tša one; le
 - (h) mošomo wa mokgopedi malebana le go šoma polane ta taolo ya tikologo.

Mekgwa ya go fiwa tšhelete

53. (1) Go nyakega ga go fiwa tšhelete go ya ka Sekšene 41 ya Ekte. Go fihlelala kelo ka

moka ya go tsošološa, go laola le go alafa mathata a a sa nyakegego a tikologo; go abje ka mokgwa goba mekgwa ye e latelago:

- (a) Meneelo ye e amogetšwego go ya ka Sekšene 10(1)(cH) ya Motshelo wa Mogolo Ekte 1962 (Ekte Nomoro ya 58 ya 1962) gape e be mo fometeng ye e amogetšwego ke Molaodi wa Kakaretšo nako le nako.
 - (b) tiisetšo ya t̄helete go t̄swa pankeng ye e ngwadišitšwego ya Afrika Borwa goba panka goba moago wa ditshetele wo o dumetšwego ke Molaodi wa Kakaretšo a tiisetša go fiwa t̄shelete ya go amana le lenaneo la taolo ya tikologo goba polane mo fometeng ka mo e amogetšwego ke Molaodi wa Kakaretšo nako le nako;
 - (c) t̄shelete ya go beeletša ye e laetšwago ke Molaodi wa Kakaretso ka fometeng, e amogetšwe ke Molaodi wa Kakretšo nako le nako; goba
 - (d) mekgwa efe goba efe ye e ka akanywago ke Molaodi wa Kakaretšo.
- (2) Ge eba ke molawana wa fase wa (2) taetšo ya gore o lefile e išwe ofising ya Molaola Tikologo wa maleba pele ga go amogelwa ga polane ya taolo ya tikologo goba lenaneo la taolo ya tikologo, ge eba go bjalo.

Kelo ya go fiwa t̄shelete

54. (1) Kelo ya go fiwa t̄shelete ka mo e akantšwego lengwalong la go šupetša la go gatišwa ke Lefapho nako le nako, go tsentšhwa dihlogwana t̄še di hlalošago ditheko ka moka t̄sa-nnete t̄sa-
- (a) go tswalelwya pele ga nako ga-
 - (i) go tsošološa mo fase ga tikologo;
 - (ii) go thibela le go laola t̄shilafalo ya lefaufau;
 - (iii) go thibela le go laola t̄shilafalo ya meetse le mabu; le
 - (iv) go thibela go rotha ga meetse le dimineral maganeng a dibopego t̄sa fase-fase le t̄sa mo godimo mabung.
 - (b) go bušetša ditaelo marago le tswalelo ya mafelelo ya mošomo; le
 - (c) tswalelo ya pele ya taolo ya dikgogolwa le mathata a tikologo a a fihlilwego.
- (2) Moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelelo ya meepo a swanetše go lokišwa ngwaga le ngwaga., go lebelelwya kelo ya go fiwa t̄shelete-
- (a) go bonana le motho yo a šomago ka maatla;
 - (b) go ya ka mo go nyakegago go ya ka lenaneo la taolo ya naga le le amogetšwego goba polane ya taolo ya tikologo; goba
 - (c) goba e kgopelwa ke Ministara.
- (3) Go fiwa ga ditšhelete t̄še di sa lekanego go swanetše go lokišwa ke moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelela ya meepo -
- (a) Ge go dirwa ditokišo/diphetogo t̄sa lenaneo la taolo ya tikologo, goba polane ya taolo ya tikologo, ge eba go bjalo;
 - (b) Magareng ga nako ye e filwego; goba
 - (c) Ka mo Minstara a akantšego.

Go lebelela le go dira tekanyetšo ya go dirwa ga mošomo wa lenaneo la taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo

55. (1) Bjalo ka karolo ya mabaka le maemo ka kakaretšo a tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelelo ya meepo le go netefatša go latela lenaneo la taolo ya tikologo, goba polane ya taolo ya tikologo le go lekanyetša lenaneo la taolo ya tikologo gore le

tšwela pele go ba la maleba le go lakanetšwa, moswari wa tumelelo e bjalo goba tokelo o swanetše go-

- (a) go dira mošomo wa go lebelela go ya go ile;
 - (b) go dira ditekanyetšo tša polane ya taolo ya tikologo goba lenaneo la taolo ya tikologo ka mo go nyakegago; le
 - (c) go kgoboketša le go iša ripoto ya ditekanyetšo tša mošomo go Ministara, go ya ka moo temana (b) e laetsago.
- (2) Go ripoto bekanyetšo ya mošomo nako le nako e tla ba -
- (a) go ya ka nako ye e lebantšhitšweng ka lenaneong la taolo ya tikologo le le dumelitšwego goba polane; goba
 - (b) mangwaga mebedi e mengwe le e mengwe; goba
 - (c) ka mo e dumelitšwego ka go ngwalwa ke Ministara.
- (3) Ripoto ya tekanyetšo ya mošomo go ya ka mo e akantšwego ka molawaneng wa fase wa (1)© e tla ba ka fometeng ye e filwego ka methalo ya go laetša, yeo a tla gatišwago ke Lefapa nako le nako, ka bonnyane e tla ba le tše di latelago:
- (a) Tshedimošo malebana le nako ye e fetšwego go lekola tshepelo ya mošomo
 - (b) the scope of the assessment;
 - (c) gore ditekanyetšo ke tše kaakong;
 - (d) go hlaloša se o o se lemogilego, ge o be o lebelela le go lekola lenaneo le polane ya taolo ya tikologo ye e amogetšwego;
 - (e) mokgwa wo o o šomišitšego go akanyetša ditekanyetšo;
 - (f) dipelo tša ditekanyetšo; le
 - (g) dikeletšo tša gore go se latele melao le lenyatšo di tla lokišwa bjang,gape neng.
- (4) Moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelelo ya meepo,a ka hloma motho goba batho ba go ikemela ka noši ba go kgona, go dira ditekanyetšo tša mošomo, ba dira ripoto ya go laetša gore mošomo o dirwa bjang: Ka ntle le ge go ba gona batho bao, go sa dire gore moswari a be le molato maikarabelong go ya ka melao ye.
- (5) Go ya ka Sekšene 30(2) ya Ekte, ripoto ya tekanyetšo ya mešomo ya go išwa ke moswari, e ka fiwa motho ofe goba ofe yo a e kgopelago go Ministara,
- (6) Ge Ministara a lemoga mošomo wo o dirilwego ke moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelelo ya meepo gore ga o kgotsofatše, goba ripoto ye e filwego, ya ka moo mošomo o lekanyeditšwego ka gona e sa amogelege, moswari o swanetše-
- (a) go boeletša dikarolo kamoka, goba tše itšego tša tekanyetšo ya mošomo le go boeletša ripoto a be a e romele:
 - (b) a romele tshedimošo ya maleba ye e tlaleletšago;
 - (c) a hlome/hire motho goba batho ba go ba le bokgoni ba go ikemela ka bo bona, go šoma go bona ka moo mošomo o diregago ka gona,ba dira karolo fela goba mošomo ka moka; ba be ba dire le ripoto.
- (7) Ge dinyakišišo tše di lekanego di laetša gore mošomo o ka se be wo o kgotsofatšago, o dirwa ke moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelelo ya meepo goba batsebi ba ba hlomilwego ke moswari; Ministara a ka nyaka motsebi goba

batsebi ba ba ikemetšego ka bo bona go dira mošomo woo. Ditefelo tša motho goba batho bao ba biditšwego ke Ministara di tla dirwa ke moswari.

- (8) Ge moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo goba tumelelo ya meepo a nagana go tswalela moo a šomago gona, go swanetše go dirwa ditekanyetšo tša gore mošomo o sepela bjang la mafelelo ripoto ya gona e išwe go Ministara go netefatša dilo tše di latelago-
- (a) gore dinyakwe tša malebana le molao di latetšwe;
 - (b) maikemišetšo a go tswalela, go ya ka mo a hlalošwago ka lenaneong la taolo ya tikologo, goba polane ya taolo ya tikologo a diragadi- tšwe; le
 - (c) mathata ka moka a dikgogola tša mo tikologong tša go hlolwa ke mešomo ya moswari a bonwe, le mathata a a iphihlilego ao a ka hlagago a bonwe, bogolo bja ona le ditokišetšo tša ka moo a ka laolwago ka gona di lekanyaditšwe.
- (9) Ripoto ya go lekanyetša gore mošomo o dirilwe bjang ya mafelelo,e tle pele, goba e sepele le kgopelo ya go tswalela; go ya ka Ekte.

Melao ya go tswalela meepo

56. Go ya ka dinyakwa tša molao tše di šomišetšwago go tswalela meepo, moswari wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo, tumelelo ya go ba le selo ka molao goba tumelelo ya meepo, o swanetše go netefatša gore-
- (a) go tswalelwa go mošomo wa go kopola goba wa meepo, go akaretša tshepetšo ye e swanetšego go thoma ge mošomo o thoma, e be e tšwele pele nako ka moka ya ge mošomo o dirwa;
 - (b) dikotsi tše di malebana le tikologo di swanetše go elwa bogolo bja tšona, di laolwe pele ga nako; se se ka kgonagala ka go kgobela ditshedimošo tša maleba nako ka moka ya ge go šongwa kopolo le go epa.
 - (c) go latelwa dinyakwa tša poloego le maphelo go ya ka Ekte ya 1996 ya Maphelo a Meepong le Poloego. (Ekte Nomoro ya 29 ya 1996).
 - (d) dikgogola goba mašaledi le masetlapelo a naga a a iphihlilego, a a bonwa a ba a lekantšwa bogolo bja ona-
 - (e) naga e tsošološwa ka mo go kgonegago gore e boele sekeng sa yona sa pele, le go bušetšwa maemong a go dumelanwego ka ona, goba seemong sa go šomišetšwa kgodišo ya go phediša; le
 - (f) go kopola goba mošomo wa meepo o tswalelwa ka bokgabane ntle le go senya tšhelete.

Go dira kgopelo ya sethifikheiti sa go tswalela

57. (1) Kgopelo ya sethifikheiti sa go tswalela, ya go dirwa ke moswair wa tokelo ya go kopola, tokelo ya meepo, tumelelo ya go ba le selo ka molao, goba tumelelo ya meepo, go ya ka Sekšene 43(4) ya Ekte, e swanetše go tlatšwa ka Foromong ya P ya go ba ka Annexareng II.
- (2) Kgopelo ye go bolelwago ka ga yona ka molawaneng wa fase wa (1) e swanetše go sepetšwa le mangwalo/ditokomane tše-
- (a) Polane ya go tswalela go ya ka mo e akantšwego ka molawaneng wa 62;
 - (b) ripoto ya dikotsi tša tikologo tše di akantšwego ka molawana wa 62;
 - (c) ripoto ya mafelelo ya go akanyetša mošomo go ya ka mo o akantšwego ka molawaneng wa 55(9); le

- (d) foromo ye e tladiršwego ya kgopelo go ya ka mo e akantšwego ka molawaneng wa 58(1), ke ya go šuthiša melato ya tikologo le maikarabelo, ge kgopelo ya go dira tšhutišo ya melato e dirilwe.

Kgopelo ya go šuthišetša dikoloto tša tikologo go motho yo a nago le bokgoni

58. (1) Kgopelo ya go šuthišetša dikoloto tša tikologo go motho yo a nago le bokgoni, e swanetše go tlatšwa ka Foromong ya O, yeo e lego ka Annexureng II, e išwe go Ministara a e lebelele.
- (2) Ministara a ka šuthiša dikoloto le maikarabelo ka mo a lego ka gona ka polaneng le lenaneong la taolo ya tikologo le polane ye e nyakegago ya go tswalela, go motho wa go ba le bokgoni yo a akantšwego la molawaneng wa 59.
- (3) Ge go akanywa ka ga go šuthiša dikoloto le maikarabelo, Ministara a ka ya dikgorong tša maleba tša mušo goba ditho tša Mmušo tše di laolago molao ofe goba ofe, wo o amanago le ditaba tša go ama tikologo.

Boithuteloa bja motho yo a amanago le tšhutišo ya melato ya tikologo le maikarabelo

59. Go direla tšhutišo ya melato ya tikologo le maikarabelo, go ya ka polane le lenaneo la baolo ya tikologo le polane ye goba efe ya go tswalela; motho yoo tšhutišo e direlwago yena o swanetše –
- (a) go ba ke bokgoni, dilo tša go mo kgontšha go šoma, bokgoni bja go beakantšha, go lekanyetša dikotsi, godi laola, go di lefelela le go nyakiša gore taolo ya tikologo a ka ba bokae;
- (b) go ba le bokgoni tšhelete le dithuša-go-šoma tše dingwe go mo kgontšha go diragatša boitlemo bja gagwe ka mo tikologo e mo gapeletšago, le go ya ka polane le lenaneo la taolo ya tikologo le polane ye e amanago le go tswalela;
- (c) go ba le maitemogelo a maleba mo taolong ya tikologo, bokopoding goba go šomeng ka meepo, le ditaba taba tša maphelo meepong le polokego;
- (d) go ba le moo o ka hwetšago tšhireletšo-thwi ka gona, le ditirelo tša go lefela dikotsi, tše o ka lebanago natšo;
- (e) go ba le bokgoni bjago laola di thraste go ya ka sekšene 10(1)(cH) ya Ekte ya Motšhelo wa Letseno 1962 (Ekte Nomoro ya 58 ya 1962); le
- (f) go ba le bokgoni le maitemogelo, goba bohlatse bja go laetša seo, go hlahollia le go laola diphihlelelo tša ditekanyetšo tša dikotsi tša tikologo.

Ripoto ya kotsi ya tikologo

60. Kgopelo ya sethifikheiti sa go tswalela e swanetše go sepetšana le ripoto ya kotsi ya tikologo, ye e swanetšego go ba le-
- (a) mošomo wa go lekanyetša kotsi ya tikologo le ditekanyetšo tša tšhireletšo-
- (i) dikotsi ka moka tše di kgonagalago di a lebelelwa, le tše di iphihlilego;
 - (ii) mošomo wo o kgantšha ke tshedimošo ye e lego gona;
 - (iii) dikotsi tše di elwago hloko, di bewa go ya ka maemo a tšona-
 - (aa) kotsi ye e nago le kgonagalo ya go diragala;
 - (bb) kotsi ye o sa tshepego gore e ka ba gona;
 - (cc) kotsi ye e sa bonagalego;
- (b) mošomo wa tekanyetšo ya dikotsi tša maemo a bobedi, ge re bolela ka ga dikotsi tše di nago le kgonagalo ya go diragala moo-
- (i) go nago le ditšhupetšo, tshedimošo ye e kgobokeditšwego le go dira mošomo wa go lebelela ka hloko;
 - (ii) go nago le dikakanyo tše ntši tša nnete, go sirwa dikelo tša maleba; le
 - (iii) go dirwago ditekanyetšo tše ntši ka go dikotsi, le go di beakanya bjalo ka tše go kgonagalago gore di ka direga.
- (c) go akanya ge eba re ka dumela gore dikotsi tše re rego di ka kgonagala, re ka amogela kaknyo yeo ka ntle le go di fokotša.

- (d) dikotsi tše re sa tshepego gore di ka ba gona, di lekolwe le go beakanywa gape go ba tša go kgonagala goba tše di khutilego;
- (e) go ngwalwe maemio a dikotsi tše di iphihlelego/khutilego;
- (f) lemoga mekgwa ya thibelo ya dikotsi, goba mekgwa ya go laola dikotsi tše go bonalago di ka direga, di lemogilwe, go bonwe bogolo bja tšona go netefaditšwe gore ke tša maemo a bobedi; le
- (g) go dumelana le dikgato tša taolo tše di yago go tšeelwa, go šomana le dikotsi tše di nago le kgonagalo ya go direga; go be le-
 - (i) tlhalošo ya dikgato tša taolo tše di yago go tšewa;
 - (ii) kaknya ya dipolo tša lebaka le le telele ge go dirwa ditaolo;
 - (iii) dikgogola le dikotsi tše di khutilrgo, tša ka morago ga go dira mošomo wa katlego wa go tšea dikgato tša taolo
 - (iv) tekanyetšo ya nako, le dipeakanyetšo tša go thoma mošomo wa taolo;
 - (v) maikarabelo a go dira mošomo le lebaka le le belele la go netefatša dikgato tša go tšewa ke taolo;
 - (vi) go fiwa tšelete ya go kgontšha go šoma lebaka le le telele;
 - (vii) go lebelela ka hlokomelo mananeo ao a yago go šongwa.

Maikemišetšo a go tswalela

61. Maikemišetšo a go tswalela a bopa karolo ya sethale sa lenaneo la taolo ya tikologo, goba polane ya taolo ya tikologo, go ya ka moo go ka bago ka gona, a
- (a) lebelele dilo tše di dirago gore moepo o tswalelwé go direla go hlahla mothadi/mmeakanyi wa mošomo, kgodišo le taolo ya mathata a tikologo;
 - (b) efa ka botlalo ka moo naga e ka šomišwago ka gona nakong ye e tlago; e ka ba le lefelo;
 - (c) efa ditekanyetšo tša ditshenyegelo tša go tswalelwá.

Diteng tša polane ya go tswalela

62. Go ya ka mo go akanywago polane ya go tswalela ka sekšeneng ya 43(3)(d) ya Ekte, e dira karolo ya lenaneo le polane ya taolo ya tikologo; go ya ka mo go ka bago ka gona; gape e be le –
- (a) tlhalošo ya maikemišetšo a go tswalela, le ka moo se se tswalanago le go kopola go mošomo wa go epa la peakanyo ya tikologo le leago;
 - (b) polane ye e akanywago ka molawaneng wa 2(2) e laetša naga,goba lefelo le le swanetšego go tswalelwá;
 - (c) khutšofatšo ya dinyakwa tša go laolo le maemo a go kgopelela le go ngwalela go tswalela, e ka lenaneong le polaneng ya taolo ya tikologo; go ya ka moo go ka bago ka gona;
 - (d) khutšofatšo ya dipolo tša ripoto ya dikotsi tša tikologo le ditaba ka botlalo ka ga dikotsi tše di lemogilwego tša dikgogola, le dikotsi tše di iphihlilego;
 - (e) khutšofatšo ya dipolo tše di diretšwego go tsošološa go ya pele;
 - (f) tlhalošo ya mekgwa ya go somiša setho sa go kopola le meepo; le go fokotša goba go šomiša mekgwa ya taolo, ye e akantšwego, go kgathologa, go fokotša le go laola dikgogola le dikotsi tše di khutilego;
 - (g) ditaba ka botlalo tša taolo le go tšwetša pele mošomo lebaka le le telele ka mo go akantšwego;
 - (h) gore go tswalelwá go go akantšwego e ka ba bokae, le go thša ka tšelete ya go lebelela, go lota le taolo ya pele ga go tswalela;

- (i) polane ya go thalwa mo sekaleng sa maleba, go laetša ka moo nakong ya bofelo, le ye e tlago, naga e akanyeditšwego go šomišwa ka gona, le dipeakanyetšo tša lefelo leo;
- (j) rekhotlo ya batho bo go kgokaganwego le bona, ba bile ba na le kgahlego le go amega; le
- (k) ditlankana goba dilo tša go laetša gore motho o kgonas go šoma ka matsetseleko.

KAROLO IV: GO LAOLA TSHILAFALO KE MOLAO WA GO LAOLA DITSHILA

Melao ya go laola tšhilafalo le taolo ya ditšhila

63. Go ya ka molao wo o lego gona, malebana le dinyakwa tša go laolo tšhilafalo le taolo ya ditšhila, moswari wa tokelo ya meepo, tokelo ya go kopola goba tumelelo ya meepo, go ya ka Ekte, o swanetše-
- (a) a tšhabane le go hlola, le go tšweletša tšhilafalo, ditlakala le mekgoba ya ditšhila tša meepo; goba
 - (b) moo go tlholegago gape go tšweletša tšhilafalo, ditlakala le mekgobo ya tša meepo di sa kgonego go tšabelwa, gona di swanetše go fokotšwa goba go dirišwa gape goba go dirisaekela; goba
 - (c) tlholego le tšweletšo ya tšhilafalo, ditlakala le mekgobo ya tša meepo ge go kgonega, di ka fedišwa ka mokgwa wa maikarabelo le wa go phediša.

Go laola maemo a moyo

64. (1) Moswari wa tokelo goba tumelelo, go ya ka Ekte, o swanetše go latela Ekte 1996 ya Maphele Meepong le Polokego.(Ekte Nomoro ya 29 ya 1996, le melao e mengwe ya go amana le molao wa maemo a mabotse a moyo le taolo.
- (2) Ditekanyetšo tša mathata a a amanago le go laola seemo sa moyo moo go kgonegago; go be le riphoto ya go lekanyetša mathata a tikologo, lenaneo le polane ya taolo ya tikologo; go ya ka moo go ka bago ka gora.

Fire prevention

65. (1) All coal debris and bituminous rock must be deposited in compliance with the provisions of the Mine Health and Safety Act, 1996 (Act No. 29 of 1996) at a site as identified and approved in the environmental management programme or environmental management plan.
- (2) A holder of a mining right pertaining to the mining of coal shall be responsible for all damages resulting from the combustion of the coal residue stockpiles or deposits.

Noise management and control

66. (1) A holder of a right or permit in terms of the Act must comply with the provisions of the Mine Health and Safety Act, 1996 (Act No. 29 of 1996), as well as other applicable law regarding noise management and control.
- (2) The assessment of impacts relating to noise pollution management and control, where appropriate, must form part of the environmental impact assessment report and environmental management programme or the environmental management plan, as the case may be.

Blasting, vibration and shock management and control

67. (1) A holder of a right or permit in terms of the Act must comply with the provisions of the Mine Health and Safety Act, 1996, (Act No. 29 of 1996), as well as other applicable law regarding blasting, vibration and shock management and control.

- (2) An assessment of impacts relating to blasting, vibration and shock management and control, where applicable, must form part of the environmental impact assessment report and environmental management programme or the environmental management plan, as the case may be.

Water management and pollution control

68. (1) The provisions of the National Water Act, 1998 (Act No. 36 of 1998) shall apply to the water management and pollution control at all proposed or existing prospecting or mining operations.
- (2) An assessment of impacts relating to water management and pollution control at proposed prospecting or mining operations, where appropriate, must form part of the environmental impact assessment report and environmental management programme or environmental management plan, as the case may be.

Disposal of waste material

69. (1) A holder of any right or permit in terms of the Act, must comply with applicable legislative requirements regarding the disposal of waste material.
- (2) The assessment of impacts relating to the disposal of waste material, where appropriate, must form part of the environmental impact assessment report and environmental management programme or environmental management plan, as the case may be.
- (3) Waste material from reduction works, beneficiation plants, coal preparation plants, screening and washing installations and generating stations at a mine shall be disposed of in accordance with the approved environmental management programme or environmental management plan and on an approved demarcated site.
- (4) Dumping or impounding of rubble, litter, garbage, rubbish or discards of any description, whether solid or liquid, must take place only at the site or sites demarcated for such the purpose in accordance with the approved environmental management programme or environmental management plan.
- (5) No sand dump or slimes dam shall be established on the bank of any stream, river, dam, pan, wetland or lake without written permission of the Minister in consultation with the relevant Government department and upon such conditions as he or she may determine and as approved in the environmental management programme or environmental management plan, as the case may be.
- (6) Coal debris shall not be allowed to accumulate on any ground where there exist, or where there are likely to occur, surface fissures or cavities as a result of underground operations.

Tšhilafatšo ya mobu le taolo ya kogolego

70. (1) Moswari wa ditokelo goba tumelelo go ya ka tiro, o swanetje go dumelana le dinyakwa tše amanago le go bea molao ka ga taolo ya tšhilafatšo ya mobu le kgogolego, mo go amegago.
- (2) Tekanyo ya dikhuetšo tše di amanago le tšhilafatšo ya mobu tshepedišo ya kgogolego mo go lebanego, di swanetše go bopa seripa sa khuetšo ya tikologo pego ya tekanyo le lenaneo ya taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo, ka mo go kgonegago.
- (3) Go dutla goba go tšhologa ga dikhemikhale tše kotsi mobung goba tšhabo ya tšona goba go phalala ga tšona go dikologa mabu mo tikologong ye e dumelšwego ya polokego, e swanetše go thibelwa.
- (4) Di-oli, makhura le diela tša haedroliki di swanetše go ntšiwa-
- (b) ka gare go setšhelwa sa ditlakala go tlo kgoboketšwa goba go lekolwa
- (c) goba go tulo ye e nago le license goba
- (d) ka tumelelano le mokgwa wo o dumelšwego lenaneong la taolo ya tikologo goba polaneng ya taolo ya tikologo, ka mo ga kgonegago.

- (5) Di-oli, makhura le diela tša haedroliki tše di dutlago di swanetše go hlwekišwa ka go tloša mobu wo bjalo ka gare ga thini ya go lahlala ditlakala goba tulong ye e nago le laesense.
- (6) Dilo tša go swana le esiti, matswai a a lego gona meetsing le dimenerale tša mabu nakong ya dutla ga meetse a ditšhila le nošetšo ya naga ka meetse a mangwe le a mangwe, e swanetše go direga ka mo mo go amegago le dinyakwa tša peo mobo goba ka mokgwa wo e dumeletšwego ke lenaneo la taolo ya tikologo goba poalne ta taolo ya tikologo ka mo go kgonegago.
- (7) Khemikhale le sebopego sa phahlo ya mobu wa godima wo o tlogo šomišwa bakeng sa morero wa tsošološo, ga tša swanelo go fetolwa ka go tsebiša materiale wa katile, lekgwara, maswika, maswika a a senyegilego goba mašaledi a maeneng mobung wo bjalo.

Tlhwekišo ya bokagodimo

71. (1) Nolofatšo ya dintlo tša boithomelo di swanetše go bewa ka mokgwa wo o tla dirago gore ga go meetse goba tšhilafatso ye e tlišwago goba ye e tla diregago.caused.
- (2) Ga go motho yo a tla tšhilafatšago mešomo ka mantle goba mohlapologo goba a se somiše dinolofatši tše di filwego gabotse goba bošaedi gomme a tšhilafatša lefelo la tikologo ka mantle goba mohlapologo,

Dithuto tša hlwekišo ya botse le bokagabo di swanetše go tšeelwa šedi

72. Go tlaparalla ga mašaledi a dišomišwa tše di amanago le megogolwa di swanetše go thubjwa goba go šomišwa gape ka go fetolelwla leswa, sa thunjwa sa lahlwa gomme naga ye e amegago ya tsošološwa go ya ka tumelelano ya naga ye e lemogilwego ka tšhupo ya lenaneo la taolo ya tikologo ye e dumeletšwego, goba polane ya taolo ya tikologo ka mo go kgonegago.

Taolo ya mašaledi mekgobo le polokego

73. (1) Tekanyo ya koketšo ye e amanago le taolo ya mašaledi le mokgobo le megogolwa mo go lebaneng, e swanetše go hlama seripa sa tsebišo ya koketšo ya tikologo le lananeo a taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo ka mo go kgonegago.
- (2) (a) Mašaledi a maenena a swanetše go phardoganywa go kcona go šupa kgonego ya maphele a maleba goba go thibela dikotsi le go makatša ga tikologo go go ka bapetšwago mo lefelong di tlošwa.
- (b) Mekgobo ya mašaledi le ditšhila di swanetše go pharologantšwa go ya ka;
- (i) pharologanyo ya sebopego, yeo e ka tšeago
 - (aa) kabu ya kelo ya dikarolo tša mma-nnete;
 - (bb) tumelelano ya materiale wo o kgohlaga nego
 - (cc) tlgokego ya materiale wo o kgohlaganego
 - (dd) tiišetš goba pharologanyo ye e beilwego ya sedirišwa sa boima bja sona le ya seo se imelegago;
 - (ee) maatla a sešomišwa se se kgohlaganego
 - (ff) boima bja maleba bja karolo ya sethata, le
 - (gg) boteng bja meetse bja sedirišwa ka nako ya peeletšo, ka morago ga kgohlagano, le mahlakoreng a mangwe nakong ya peelano;
 - (ii) pharoleganyo ya dikhemikhale, yeo e ka tšeago-
 - (aa) mpholo wo o lego gona;
 - (bb) mokgwa wa go oxidaesa le go bodiša;
 - (cc) mokgwa wa go emela tšhumo ya ka pela;
 - (dd) Ph le tlhamo ya khemikhale ya meetse a a phatlaladitšwego mo dithateng
 - (ee) boitsepelelo le phetogo le lebelo, le maatla a a fokodišago, le
 - (ff)

- (iii) boteng bja minerale yeo e ka tseago boima bjo bo itšego bja din pana tsha mašaledi le koketšo ya gona mo diripaneng tseo di beetšwego thoko le tiišetšo,
- (c) Mašaledi ka moka a maene, mekgobo le megogolwa di swanetše go beakanywa ke motho yoo a nago le bokgoni.
- (3) (a) Mašaledi ka moka e maene mekgobo le megogolwa di swanetše go beakanywa gotee goba ka kgoboketšo ya mohuta wo –
- (i) hlopho ye e bolokegilego go kgethologanya magareng ga mekgobo ya mašaledi le peeletšo ya bogodimo, bogare le bottlase bja ditšhila go ya ka maatla a gona goba bokgoni bja go tliša bosenyi bophelong goba lefelong, le
 - (ii) hlopho ya tikologo go kgethologanya magareng ga mwkgobo ya mašaledi le megogolwa ka -
 - (aa) koketšo ya kgonagalo ye e hlaloše gago tikologong seemong sa kelo, nako le tiišetšo kgonagalo ya khuetšo, goba
 - (bb) go se be le kgonagalo ya khuetšo ye e hlalošegago mo tikologong
- (b) Hlopho ya mašaledi a mekgobo le megogolwa e tla laetša-
- (i) tekanyetšo ya nyakišišo le tekanyo ye e nyakegago
 - (ii) dinyakwa bakena sa moakanuetšo, khunyetšo, tshepedišo, tswalelo le hlokomelo morago ga tswalelo, le
 - (iii) boithutelo le ditsebi tseo do nyakegago bathong ba ba ikemišeditšego ba dirago dunyakišišo, ditekanya, go akanyetša le go khunyetša,
- (c) hlopho ye e bolokegilego ya mašaledi a mekgobo le megogolwa e tla šomišwa goba ya bewa godimo ga mabaka go šomišwa mokgwa wa lenane le le bontšhago ka fase -

Palo ya badudi zoning khuetsø	Palo ya bašomi zoning khuetsø	Mohola wa phahlo wa boraro mo zoning ya khuetšo	Botebo go bja botlaseng maene go someng	Hlopho
0	< 10	0 – R2 m	> 200m	Kotsi tsha fase
1 – 10	11 – 100	R 2 m – R20 m	50 m – 200 m	Kotsi ya gare
> 10	> 100	> R20 m	< 50 m	Kotsi ya bogodimo

- (d) Tlhopholla ya kotsi e swanetše go tšewa gomme ya ngwalwa dikotsing kamoka tsha godimo tsha mašaledi a mekgobo le megogolwa.
- (e) Hlopho ya tikologo ya mašaledi a mekgobo le ditšhila e swanetše go dirwa godimo ga motheo wa –
- (i) pharologanya ya mašaledi;
 - (ii) lefelo le di tekanyo tsha ditšhila (boemo, bokogodimo bja lefelo);
 - (iii) bohlokwa le go hloka maatla ga dikarolo tsha tikologo tseo di lego kotsing, le
 - (iv) sebaka sa kelo, lebaka le tiišetšo ya khuetšo ya kgonagalo.
- (f) Tekanyo ya dikhuetšo le tlhophollo ya dikotsi e tla hlama seripa sa tekanyo ya khuetšo ya tikologo le lenaneo la taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo ka mo go kgo ne gago.
- (4) (a) Tshepetšo ya nyakišišo le kgetho ya setsha bakeng sa mašaledi a mekgobo le mašaledi a megogolwa di swanetše go tliša -
- (i) boitsebišo bja palo ya setsha ye e lekanego ya kgonego ya nkgetheng go kgonthiša tekanyo ya kakanyo ya tšhielano ya ditsha;
 - (ii) tekanyetšo ya khwalithi le maemo a ditsha tsha tšhielano ka moka
 - (iii) Nyakišišo ya khwalithi ya boemo bja setsha sa godimo go seka-seka gore naa boema bo dirilwe go ya ka paragrafo ya (ii),
 - (iv) thuto ye e ka dirwago e tšewe e phethišwe godimo ga boemo bja ka godimo bja ditsha bjo bo amanago le-
 - (aa) hlopho ya mathomo ye e bolokegilego;
 - (bb) hlopho ya tikologo;

- (cc) dinyakišišo tša botegeniki bja naga, le
 - (dd) dinyakišišo tša meetse a fase
- (b) Dinyakišišo tša botegniki tša naga di ka akaretša-
- (i) pharologanyo ya molahlakore ya mobu godimo ga lefelo ka kakaretšo leo le swanetšego go akaretšwa ka nolofatšo ya mašaledi le motheo wo o bapetšwago go hlaloša kelo ya sebaka le botebo bja megomapono ye e fapafapanego; le
 - (ii) pharologanyo ya boentšenere bja maleba bja diphahlo tša metheo ya mabu le tekanyo ya maatla le pharologanyo ya kgamolo.
- (c) Dinyakišišo tša meetse a ka fase di ka akaretša-
- (i) kgonagalo ya lebelo go dutleng go tšwa mašaleding, a a nolofatšago;
 - (ii) khwalithi ya go dutla go mohuta woo;
 - (iii) diphahlo tša dihaedroliki tša naga tša dillaga tša lefase magareng ga zounu ye e ka kgonagalago go amega ka khwalithi ya go dutla, le
 - (iv) tšhomiošo ya bokoa le kgonagalo ye e lego gona ya dithuša go šoma tša meetse a ka fase magareng ga zounu ye e ka amegago gore e dutla khwalithina.
- (d) Go tšwa dinyakišišong tše di rategago diparagrafong (a), (b) le (c) ka godimo setsha sa kgahlego se ka šupša.
- (e) Dinyakišišo tše di tšwelelago mo setsheng se se rategago di swanetše go tsenya-
- (i) tšhomiošo ya naga;
 - (ii) topokrafi le kgamolo ya bokagodimo;
 - (iii) motheo le dibopego tše di dirilwego ke motho;
 - (iv) klaemete;
 - (v) flora le fauna/dimedi le diphedi;
 - (vi) mabu;
 - (vii) popegopolelo ya meetsa a ka fase. Go ela, khwalithi le tšhomiošo, le
 - (viii) bokagodimo bja meetse
- (f) Dinyakišišo. Mošomo wa tekolo ya ka laborating, tlhalošo ya data le ditigelo bakeng sa tšhupo le kgetho ya setha se se swanetšego sa maleba, bakeng sa tahlo ya mošaledi ka moka a a nago le kgonagalo ya go tšweletša litšheitl ye e ka bago le mohola wo o makatšago mo tikologong le meetseng a fase a swanetše go phetišwa ke motho yo a nago le bokgoni.
- (5) (a) Sebopego sa mokgobo wa mašaledi le mogogolwa di tla tšewa ke motho yo a nago le bokgoni,
- (b) Tekanyo ya profaele ya mohuta wa mobu mo setsheng e nyakega bakeng sa mašaledi a mekgobo le megogolwa a a -
- (i) nago le kgonagalo ye e lego fase ya go ba le kotsi le
 - (ii) ga a na le khuetšo mo tikologong.
- (c) Moakanyetšo wa mašaledi a mokgobo le megogolwa o swanetše gi tšeа ſedi ditebego ka moka tša leboo la bophelo la mokgobo le mogogolwa, go tšwa kagona nakong ya go tswelelwa gomme e swanetše go tsenya-
- (i) dipharologanyo tša mašaledi a maene;
 - (ii) diphatologanyo tša setsha le tikologo ye e amogelago;
 - (iii) thalo ka kakaretšo ya mokgobo goba mogogolwa, ge e ba e le gore ke moedi wa tlhago, daeke ya mosako, e a swara goba go na le go kopantšhwa go go lego gona le mahlakore-malaro a geometri a yona dikgaleng tša maleba nako ka moka ye e beilwego ya tlhatlošo ya kgolo ya mokgobo le mogogola;
 - (iv) mohuta wa nokgwa wo o šomišitšwego wa kgogolo; le
 - (v) lebelo la tlhatlogo ya megogola le mekgobo.
- (d) Dikakanyo tše dingwe, tše di lego tša maleba go mohuta wa itšego le mogogola wo o swanetšego go tsenua di akaretša –
- (i) taolo ya meetse a ledimo godimo lego dikanetsa mašaledi a mokgobo goba mogogola ka go dira dithušo bakeng sa legaga la makimamo leo le letetšwego godimo ga di-iri tše 24 ka boipoletso ba gatee mo mengwageng ye 100

- (ii) thuso, nakong ka moka ya tshepediÜo ya boto ya tokologo ya 0.5m godimo ga tekanyetšo ye e letetšwego ya bogodimo bja meetse go thibela tshologo;
 - (iii) phulu e swanetše go dula kgole le maboto, mo go nago le mabaka a mohola a a gape letšago seo, hlohleletšo ye e lekanego e swanetše go fiwa gomme le kakanyo e swanetše go sekaseka ke motho yo a nago le bokgoni
 - (iv) taolo ya go tshela/tshologa ga meetse a a lego a mantši, a ledimo e bile a tsea gabotse:
 - (aa) tshwaro ya meetse a a gtšhilafaditšwego go ya ka meetse a a tshilafaditšwego go ya ka GN R991(9) moo meelo e ka nyakago go thibela meetse go tšwa mašaleding a megogola ka go tlogeleng mokgwa wa go taolo ya mašoledi
 - (bb) moakanyetšo wa setswalelo sa meetse, mosela wa peipi, mokgwa wa kgamolo ya meetsewa ka fase le pušetšo ya meetse a letamo
 - (cc) bogodimo bja metse a ka fase, tshekamo ya di-enkele le mokgwa wa khunyetšo wa mabote a ka ntile le se phetho sa gona;
 - (dd) kgogolego ya ditshekamo ka meetse le phefo, le taolo ya yona ka dimela, dikanale goba dikampaña tša boeleta, le kgonagalo ya tshilafatšo.
 - (ee) kgonagalo ya tshilafatšo.
 - (e) Pego ya moakanyetšo le manuale wa tšhomiso di swanetše go thalwa ke motho yo a nago le bokgoni bakeng sa mašaledi ka moka a mekgobo le megogola a a -
 - (i) nago le kotsi ya magareng le
 - (ii) kgonagalo ya khuetšo ya maleba mo tikologong.
 - (f) Tsebišo ya maleba ye e amanago le taolo ya mašaledi a mekgobo le megogola ya maenena e swanetše go tsenywa lenaneong la taolo ya tikologo goba polaneng ya taolo ya tikologo.
- (6) (a) Moswari wa tokelo ye nngwe le ye nngwe goba tumelelo go ya ka mabakeng a Act, o swanetše go netefatša gore-
 - (i) mašaledi a megogola, go tsenyeletša dikampara tšaboelela tše di dikaneditšego, di agilwe gape di šomišwa go ya ka tumela ya lenaneo la taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo;
 - (ii) maakanyetšo wa mašaledi a megogola a latelwa gabotse nakong ka moka ya kago, le gore diphetogo tše di ka bago gona go tšwa moakanyetšona di swanetše go dumelwelwa ke (Regional Manager) Molaodi wa Selete le gore lenaneo la taolo ya tikologo le polane ya taolo ya tikilogi di fetolwe go ya ka lenaneo;
 - (iii) Go ya ka seripa sa tsela ya go lebeledišiša, dikelo ka moka tša mašaledi a a tlogo rwalwa go ya setsheng le mašaledi ka moka a meetse a a tlošitšwego setsheng, a swanetše go ngwalwa fase;
 - (iv) dithibelo tša maleba di a hlangwa go fokotša go tsena-tsena go go sa dumelwelana go ya setshena le go šwahla ka gare ga mašaledi a megogola;
 - (v) magato a a šupago a tšewa mabapi le tshilafatšo ye nngwe le ye nngwe ye e bontšhago;
 - (vi) dikgato tše lekanego di a hlangwa go laola tshilafatšo ya lerole le kgogolego ya ditshekamo mo mašaleding a mekgobo le magogola, le
 - (vii) dipeakanyo tša tsošološo ya mašaledi a megogola di a fiwa mo go lenaneo la taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo, ka mo go kgonegago.
- (b) Mokgwa wa mehleng wa tlhokomelo le tokišo mabapi le mašaledi a megogola o swanetše go fiwa/hlangwa, go kgonthišiša tshepetšo ya taolo ya tshilafatšo, tlhompho ya tsošološo, maphelo le thibelo ye botse mo setsheng.
- (7) (a) Mokgwa wa go tlhokomedišiša bakeng sa mašaledi a megogola le mekgobo mabapi le dikhuetšo tše bohlokwa tša kgonego tše di šupyago mo tekanyong ya tikologo, di swanetše go tsenywa mo go lenaneo la taolo ya tikologo goba polane ya taolo ya tikologo, ka mo go kgonegago.

- (b) Moakanyong wa mokgwa wa go lebelela bakena sa mašaledi a mokgobo goba mogogola, go swanetše go akanywa tše latelago-
 - (i) sebopego sa mothallotheo le botšo, mabapi le moyo, bokagodimo le khwalithi ya meetse a ka fase
 - (ii) maikemišetšo a moyo, bokagodimo le meetse a ka fase;
 - (iii) dipharologanyo tša mašaledi;
 - (iv) kgato le tlhago ya mašaledi;
 - (v) tikologo ye e amogelago, kudu-kudu klaemeti, thuto ka maswika, thuto ka maswika ya haedroliki le seemo sa dikhemikhale tša naga
 - (vi) kgonagalo ya ditsela tše di phalalago;
 - (vii) kgonagalo ya khuetšo ya go dutla ga dipompo;
 - (viii) lefelo la dintla tše di lebelelwago le mokgwa wa prthokholo wa go di lebelela, le
 - (ix) poeletšo ya pego le tshepedišo.

- (8) (a) Pulo tswalelo le taolo ya morago ga tswalelo ya mašaledi a megogola e swanetše go bolelwa polaneng ya go tswalwa, ye e swanetšego go akaretša tše di latelago-
 - (i) hlopho ya tikologo, e akaretša dikanyo moo go hlopha go theilwego;
 - (ii) maikemišetšo a go tswalela, tšhomio ya mafelelo ya naga goba kgonagalo;
 - (iii) kgopo dišišo ya go tsebiša le peakanyo bakeng sa taolo ya go tswalele le morago ga go tswalela;
 - (iv) kakanyo ya di tshenyegelo le dithušo tše di amanago le ditšelete bakeng sa taolo ya go tswalelwago le morago ga go tswalela, le
 - (v) khuetšo ya mašaledi, dinyakwa le go lebeledišiša go hwetša tswalelo ya maene mabapi le molao.

KGAOLO YA 3

BOIPILETSO

Boipiletšo kgahlanang le dikakanyo tša pušo

- 74.** (1) Motho yo mongwe le yo mongwe yo a ipiletšago go ya goba mabapi le karolo ya 96 ya molao kgahlanong le kakanyo ya pušo, o swanetše gore ka morago ga matšatši a 30 a gore a be le tsebo goba lebaka la gore go direge gore a tsebe ka ga kakanyo ya pušo ye e amegago, a dire kgopelo ka go ngwala tsebišo ya boipiletšo le Molaodi-Kakaretšo (Director General) goba Tona (Minister) ka mo go kgonegago.
- (2) Tsebiso ya boipiletšo e swanetše go bontšha gabotse tše latelago-
- (a) tsebišo ye e lego kgahlanong le boitsebišo, le
 - (b) mabaka ao boipiletšo bo lego godimo ga ona.
- (3) Tefo ya boipiletšo ye e bontšhago molawaneng wa 76(1)(f) e swanetše go latela tsebišo ya boipiletšo.
- (4) Molaodi-Kakaretšo goba Tona, ka mo go kgonegago, a ka fetiša boipiletšo bjoo, a šomiša kakanyo ya gagwe.
- (5) Ka morago ga go hwetša tsebišo ya boipiletšo, Molaodi-Kakaretšo goba Tona, ka mo go kgonegago o swanetše
- (a) phatlalatšo ya dipampiri tša seo-
 - (i) motho yo a nago le maikarabelo a go tšeа sephetho taolong ya seo;
 - (ii) motho yo mongwe le yo mongwe yoo tokelo ya gagwe e ka bago kgopolong ya Molaodi Kakaretšo goba Ministara, go ya ka moo go lego ka gona, a ka angwa ke ditlamorago tša kgopelo ya thušo; le go
 - (b) kgopela batho bao ba akanywago ka temaneng ya(a) go araba go ya ka moo go dumeletšwego ka molawaneng wa fase wa (6) le wa (7).

- (6) Motho yo a akantšwego ka molawaneng wa fase wa (5)(a)(l) o swanetše gore ka gare ga matšatši a 21 go tloga ge a amogela tsebišo/temošo ya go dira kgopelo ya thušo/aphili, a romele mangwaloa go fa mabaka ao sephetho sa go tšewa ke taolo, a kgopetšego go ba kgahlanong le sona; a ye go Molaodi Kakaretšo goba Ministara.
- (7) Motho ya a akantšwego la molawaneng wa 5(b)(ii) o swanetše gore ka gare ga matšatši a 21 go tloga ge a amogela temošo ya go dira kgopelo/aphili, a romele diphetolo tša gagwe go Molaodi Kakaretšo goba Ministara, go ya ka moo taba e ka bago ka gona; a laetša -
- (a) gore ditokelo tša gagwe di fihla kae, ke tša mohuta mang;
 - (b) gore ditlamorago tša go dira kgopelo/aphili di ka ama ditokelo tša gagwe bjang; le
 - (c) tshedimošo efe goba efe malebana le mabaka a a beilwego ka ntle mo tsebišong ya go dira dikgopelo.
- (8) Molaola Kakaretšo goba Ministara, ge eba go bjalo, a romele mangwalo a a akantšwego ka molawaneng wa fase wa (6) le wa (7) go mokgopela-thušo lengwalo la go ngwadišwa posong, a be a mo kgopele go romela phetolo ya lona ka mokgwa wa lengwalo, ka gare ga matšatši a 21 go tloga ka letšatšing leo a amogetšego la gagwe la lona.
- (9) Molaola Kakaretšo goba Ministara, ge eba go bjalo, o swanetše gore mo gare ga matšatši a 30 gp tloga letšatšing leo a amogetšego phetolo ka lona ka mo go akantšwego ka molawaneng wa fase wa (8) a dire se sengwe sa tše di latelago -
- (a) a tiiše sephetho sa go tšewa ke taola/pušo ye e amegago;
 - (b) a beeble ka thoko sephetho sa go tšewa ke taolo ye e amegago;
 - (c) e lokiše sephetho sa go tšewa ke taole ye e amegago; goba
 - (d) legatong la sephetho se se tšerwego, a bee se sengwe sa go tšewa ke toalo ye e amegago.
- (10) Tsebišo ya kgopelo ye e akanywago ka molawaneng wa fase wa (1) -
- (a) yeo e romelwago atereseng ya Molaodi Kakaretšo, e ka romelwa go ye nngwe le ye nngwe ya diaterese tše di latelago:
 - (i) Aterese ya posoke:
Department: Minerals and Energy
Private Bag X59
PRETORIA
0001
E hlokomelwe ke Molaodi wa Ditirelo tša Molao; goba
 - (ii) *Domicilium citandi et executandi:*
Department: Minerals and Energy
Mineralia Centre
Cnr of Andries and Visagie Streets
PRETORIA
E hlokomelwe ke Molaodi wa Ditirelo tša Molao; goba
 - (b) yeo e romelwago atereseng ya Ministara, e ka romelwa go ye nngwe ya diaterese tše di latelago:
 - (i) Aterese ya poso ke:
Department: Minerals and Energy
Private Bag X59
PRETORIA
0001
E hlokomelwe ke Molaodi wa Ditirelo tša Molao; goba

(ii) *Domicilium citandi et executandi:*
 Department: Minerals and Energy
 Mineralia Centre
 Cnr Andries and Visagie Streets
PRETORIA
 E hloko melwe ke Molaodi wa Dítirelo tša Molao.

TEMA YA 4

MELAO YA KAKARETSO LE YE E HLAKAHLAKANEGO

Tšelete ya go dira dikgopelo tša ditumelelo, ditokelo le go kgopela thušo tshekong.

75. (1) Tšelete ya go dira kgopelo e lefelwa go ya ka Tema ya 4 ya Ekte, e tla ba ka tsela ye e latelago:

E amana le -

- (a) tumelelo ya go hlahloba: R 100,00;
- (b) tokelo ya go kopola le mpšhafatšo ya yona : R 500,00;
- (c) tokelo ya meepo le mpšhafatšo ya yona: R 1000,00;
- (d) tokelo ya meepo: R 100,00;
- (e) tokelo ya go swara selo ka molao, le mpšhafatšo ya yona R 5000,00; le
- (f) go dira gopelo ya semmušo: R 500,00.

- (2) Tšelete ya go dira kgopelo ya go amana le dikgopelo tša mafelo a mono le a ka mošola wa mawatle, di lefelwa go ya ka Tema ya 6 ya Ekte, a tla ba ka tsela ye:

HLHALOSO	DINAGENG TSENO (R)	MOSHOLA WA MAWATLE (R)
(a) Tumelelo ya go hlahloba	100,00	500,00
(b) Tumelelo ya tšomišano ka setegniki/bokgoni	100,00	500,00
(c) Tokelo ya go tlhohlomiša le mpšhafatšo ya yona	500,00	1000,00
(d) Tokelo ya go tšweletša le mpšhafatšo ya yona	1000,00	5000,00

- (3) Tšelete ye e laetšwago ka temeng ye, e tla lefsaa ge kgopelo goba aphili ye e malebana le seo išwa, gape o ka se sa e hwerša. Ka ntle le go tšelete ya go lefela kgopelo e ka bušetšwa mokgopedi ge eba aphili/kgopelo ya gagwe e thekgilwe.

Ditšelete tša go kopola

76. (1) Ditšelete tša go kopola le tša go tlhohlomiša di lefelelwa go ya ka mo go akantšwego ka go Sekšene (19)(2)(f) le Sekšene 82(2)(e) ya Ekte, di tla ba ka mokgwa wo o latelago:

- (a) Tokelo ya go kopola goba tokelo ya go tlhohlomiša ye e filwego go ya ka Sekšene 17 goba Sekšene 80 ya Ekte, mo nageng go na le mafelo a mošola wa mawatle, ditekanyetšo tše di beakantšhitšwego/shedulilwego di tla diragatšwa go ya ka mo di beakantšhitšwego mo fase:

KGORO/PEAKANYO	A	B
Lefelo ka di hekthara	0 - 1000	1001 le go feta
Ngwaga	(R) tše di hlomilwego ka ngwaga	Ditekanyetšo ka R/hekthara
1	1000,00	1,00
2	1100,00	1,50
3	1200,00	2,00
4	1300,00	2,50
5	1400,00	3,00

Dihekthara ka moka di tla išwa/kgobokantšhetšwa hekthareng ya kgauswi; ka go kgobokantšha ge palophatlo/frekšene e le 0.5 goba go feta, goba ka go kgobokantšhetša fase e le o mongwe wa mekgwa.

- (b) Ditšelete tša go kopola ka mo e akantšwego ka molawaneng wa fase wa (1)(a) di tla lebelelwa gape ngwaga le ngwaga.
- (c) Go mpšhafatšwa ga tokelo ya go kopola goba tokelo ya go tlhohlomišo go ya ka Sekšene 18 goba Sekšene ya 81 ya Ekte, ditekanyetšo tše di beakentšhitšwego tše di latelago di dirišwa go ya ka mokgwa wo di beakantšhitšwego mo fase:

KGORO/PEAKANGO	A	B
Lefelo ka dihekthara	0 - 1000	1001 le gp feta
Ngwaga	(R) Tše di hlomilwego ka ngwaga	(R) Ditekanyetšo ka R/hekthara
1	2800,00	5,00
2	2900,00	6,00
3	3000,00	7,00

- (i) Dihekthara ka moka di tla kgobokantšhetšwa go ya hekthareng ya kgaufsi; ka go kgobokantšhwia ge palophatlo e le 0.5 goba go feta, goba go šomiša mokgwa o mongwe wa go di kgobokantšhetša fase.
- (ii) Ge re etla mo tokelong ya go tlhohlomiša ye e mpšhafatšwago lebaka la nako e tee ya mengwaga e mebedi ka mo e fiwago ka gona Sekšeneng ya 81(4), ditšelete tša go tlhohlomiša tše di mpšafaditšwego di tla hlatloga ka R1.00 ka ngwaga go direla mpšhafatšo ye e latelago.
- (d) tokelo ya go kopola ya go fiwa mošola wa atle go ya ka Sekšene 17 ya Ekte, re sa bolele ka tumelelano ya ditaamane, go direla minerale ofe ka ntle le petroleamo, tšelete ya go kopola e tla ba R100.00 kilomithara e tee ya go lekalekana ka ngwaga go direla nako ya e filwego.
- (e) mpšhafatšo ya tokelo ya go kopola ye e fiwago mošola wa mawatle go ya ka Sekšene 18 ya Ekte, tšelete ya go kopola e tla ba R200.00 kilomithara e tee ya go lekalekana ngwageng wa mathomo, morago ga moo e hlatloga ka R20.00 kilomithara e tee ya go lekalekana ka ngwaga, go direla nako ya mpÜhafatšo ye e filwego.
- (f) tokelo ya go kopola ye e filwego go ya ka Sekšene 17 ya Ekte, go direla mafelo a (a), (b), (c) le (d) go dumelelwa taamane, a a laetšwago ka fase e tla ba ka tsela ye ngwageng wa mathomo, ka morago ya hlatloga ka deperesente tše 10 (tswalonolo) ka ngwaga, lebaka la nake ye e filwego la tokelo ya go kopola.

Lefelo la go dumelanwa	Tšelete ka moka ka (Diranta)
(a)	5000,00
(b)	4000,00
(c)	3000,00
(d)	2000,00

- (g) Go mpšhafatša tokelo ya go kopola ya go fiwa go ya ka Sekšene 18 ya Ekte, mafelo a (a), (b), (c) and (d) a go dumelelwa taamane, ditekanyetšo tše pele/tša mathome tše di laetšwago ka molawaneng wa fase wa (e) di tla ba gabedi (dabolo) ka go latelana, go direla ngwaga wa mathomo wa ge go

mpšhafaditšwe, ka morago tša hlatlošwa ka deperesente tše 10 (tswalonolo) ka ngwaga, lebaka la nako ye e filwego la tokelo ya go mpšhafatša.

- (2) Tšhele te ya go kopola goba tšhelete ya go tlhohlomiša e swanetše go lefelwa ke moswari wa tokelo ya mohuta woo pele ga ngwaga ka ngwaga, gape e sego morago ga matšatši a 30 go tloga ka letšatši la go thoma ga tokelo ya mohuta woo, gape ka morago e sego ka morago ga matšatši a 30 a go latela go ketekela ngwaga ge o feditšwe wa go ba le tokelo ya go kopola.
- (3) Ge eba ditšhelete tša go kopola goba ditšhelete tša go tlhohlomiša tše di umakwago ka molawaneng wa fase wa (2) ga se tša lefelwa ka nako ye e beetšwego go lefela, moswari o tla ba ka go *mora debitoris* gape o tla lefela dinamane/mašokotšo godimo ga seo, ka tekanyetšo ye e laeditšwego Sekšeneng ya 80 ya Ekte ya 1999 ya Taolo ya Tšhelete ya Setšhaba (Ekte Nomoro ya 1 ya 1999) go balwa go tloga ka letšatši le le latelago la mafelelo la go dumelelwya go lefa, go fihlela le go akaretša letšatši la go lefela.
- (4) Ge o lesa/tlogela mafelo ao a šetšego a kopočwe goba a tlhohlomišitšwe go ya ka tokelo ye a amanago le go tlhohlomiša goba go kopola, re tlogela tokelo ye e filwego ya lefelo la go dumelelwya taamane, ditšhelete tša go lefelwa go tlhohlomiša goba go popona di ka fokotšwa ka mokgwa wa maleba: Ka ntle le ge -
 - (a) Lengwalo la tsebišo ka bottalo ka ga go tlogela, le romelwe ke moswari wa tokelo ya go tlhohlomisa goba go kopola go Malaola Tikologo goba Morekišetši ya a lebišitšwego, ka mo go ka bego go le ka gona; bonnyane e be matšatši a 90 pele ga nako ya go lefela tšhelete ya go kopola goba ya go tlhohlomiša; gape
 - (b) Moswari ga a *mora debitoris* ka lebaka la go lefela morago ga nako go tekanyo ya tšhelete efe goba efe go ya ka tšhelete ya go kopola goba ya go tlhohlomiša, goba moo go lego sekoloto sefe goba sefe malebana le tšhelete ye e sego ya lefelel a go kopola goba go tlhohlomiša.
- (5) Moo go dirilwego ditefele tša pele ga nako ya go lefela, ebile tokelo ya go kopola goba go tlhohlomiša e tlogelšwe, e emišitšwe goba e khantsetšwe pele ga go fela ga tokelo yeo, ga go go dumelelwya go bušetšwa ditšhelete tša go kopola goba tša go tlhohlomiša.

Tšhelete ya go lefela go ba le selo ka molao

77. (1) Tšhelete ya go lefela go ba le selo ka molao e lefa go ya ka ge go akantšwe Sekšeng ya (35)(2)(a) ya Ekte. E swanetše go lefelwa ofising ya Molaola Tikologo yoo a lego lefelong leo go hweditšwego tumelelo ya go ba le selo ka molao; yona e tla ba ka mokgwa wo o latelago:

Ngwaga	Diranta/ha
1	5000.00
2	5500.00
3	6000.00

- (2) Tshelete ya go lefela go ba le selo ka molao go ya ka mo e akantšwego ka molawaneng wa fase wa (1), e tla lebelelwya ngwaga o mongwe le o mongwe.
- (3) Go mpšhafatšo tumelelo ya go ba le selo ka molao go ya ka Sekšene 34(1) ya Ekte, ditekanyetšo tša ka molawaneng wa fase wa (1) di tla ba gabedi (dabolo), gape di tla ba ka mo go latelago:

Ngwaga	Diranta/ha
1	10000.00
2	11000.00

- (4) Tšhelete ya go lefela go ba le selo ka molao, e swanetše go lefsa pele ga nako, ngwaga ka ngwaga, gape e se be morago ga matšatši a 30 go tloga letšatši la tumelelo ya mohuta woo, morago ga moo, e se be morago ga matšatši a 30 a go latela ge tumelelo ya go ba le selo ka molao e fetša ngwaga.

- (5) Ge tšelete ya go ba le selo ka molao, ye go bolelwago ka ga yona ka go molawana wa fase wa (1) le (3), e sa lefelwa ka nako ka matšatši a a beetšwego go lefela, moswari o tla ka go *mora debitoris*, gape o tla lefela dinamane tša yona ka tekanyetšo tše di šupeditšwego go ya ka Sekšene 80 ya Ekte ya Taolo ya Tshelete ya Setšhaba ya 1999 (Ekte Nomoro ya 1 ta 1999), go balwa go tloga letšatši le le latelago letšatši la go dumelelwa go lefela, go fihla le go bala letšatši la go lefela.
- (6) Moo go dirilwego ditefelo tša pele ga nako ya go lefela: le tumelelo ya go ba le selo ka molao e tlogetšwe, e emišitšwe, goba e phumotšwe pele ga go fela ga letšatši la tumelelo ya mohuta woo, go ka se be le go dumelelwa go bušetšwa tšelete ye e lefeletšwego go ba le selo ka molao.

TEMA YA 5

DIPEAKANYO TSA GO BA LE DIPHETOGO

Go bea tokelo ya molao wa kgale wa go kopola, wo o lego mo lenaneong la Tafola ya 1 ya Ahedulu II ya Ekte ya diphetogo

78. Kgopelo ya go fetola molao wa kgale wa tokelo ya go kopola wo o akantšwego mo hlogeaneng ya 6(1) ya Schedulu ya II ya Ekte, e swanetše go tlatšwa ka foromong 1 ya go ba ka go Annexura 1.

Go bea tokelo ya molao wa kgale wa meepo wo o lego mo lenaneong ka Tafoleng ya 2 ya Schedula II ya Ekte ya diphetogo

79. Kgopelo ya go fetola molao wa kgale wa tokelo ya meepo ka mo o akantšwego ka hlogwaneng ya 7(1) ya Schedulu ya Ekte, e swanetše go tlatšwa ka Foromong ya J ya go ba ka Annexureng 1.

Kgopelo ya dipeakanyo tša go ba le diphetogo go tokelo ya OP26 le nako ya go ba le meepo malebana le tlhohlomišo ya petroleamo le tšweletšo

80. Dithušo tšo di lego mo melawaneng ya 79 le 80 di tla diragala ka tatlano, di na le diphetogo tše di nyakegago, go fetola tokelo ya OP26 le nako ya go ba le meepo, OP26.

Diforomo tša affidaviti/kenelwa

81. Kenelwa tša di nyakegago go ya ka Schedulu II dihlogwaneng tše 4(2)(h), 5(2)(e), 6(2)(d) le 7(2)(d) tša Ekte, di swanetše go tlatšwa mo foromong tša maleba ka tatelano ye; Foromo U, V, W le X.

Tšelete ya go dira diphetogo

82. (1) Tšelete ye e lefelwago go dira diphetogo tša go fetola tokelo ya molao wa kgale go ba.

Tlhalošo	Tšelete ya go dira diphetogo ko (Diranta)
(a) tokelo ya go tlhohlomiša	R200,00
(b) tokelo ya go tšweletša	R500,00
(c) tokelo ya go kopola	R 200,00
(d) tokelo ya meepo	R 500,00

- (2) Ditšelete tše go bolewago ka ga tšona mo molawaneng wa fase wa (1) di tla lefsa ge go tsentšhit šwe kgopelo ya phetogo ye e amegago gape e ka se bušetšwe tshelete.

Diforomo

83. Diforomo tše di lego ka go Annexura II di kgethelwa go šomišwa ka fase go Ekte.